

RØMSKOG KOMMUNE

INNKALLING til møte i utvalg for oppvekst og omsorg

Det innkalles til møte i utvalg for oppvekst og omsorg **torsdag 05.09.13 kl. 18.00.**
på Eldresenteret.

Til behandling:

SAK NR. 15/13	REFERATSAKER
SAK NR. 16/13	KVARTALSRAPPORT PÅ HANDLINGSPLAN OG REGNSKAP 2. KVARTAL 2013
SAK NR. 17/13	FORDELING AV KR 100 000 TIL LAG OG FORENINGER
SAK NR. 18/13	GODKJENNING AV HØRINGSUTKAST: DELPLAN FOR IDRETTLIV, FRILUFTSLIV OG KULTURBYGG 2014 - 2107

Eventuelt.

Forfall meldes kommuneadministrasjonen snarest.

Rømskog 28.08.13

Karoline Dedorsson
leder Utvalg for oppvekst og omsorg
(sign.)

Elizabeth Wirsching
(sign.)

SAK: REFERATSAKER

Behandlende organ:	Møtedato	Sak nr.	Ark.nr.
Utvalg for oppvekst og omsorg	05.09.13	15/13	

Saksbehandler: Tone Bergquist

1. HVA SAKEN GJELDER:

Følgende refereres:

1. Protokoll fra Oppom møte - 23.05.13

2. RÅDMANNENS FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsak tas til orientering.

Rådmannen i Rømskog 28.08.13

Anne Kirsti Johnsen
Rådmann

3. VEDTAK:

RØMSKOG KOMMUNE

SAK: KVARTALSRAPPORT PÅ HANDLINGSPLAN OG REGNSKAP 2.KVARTAL 2013

Behandler organ:	Møtedato	Sak nr.	Ark. nr.
Utvalg for oppvekst og omsorg	05.09.13	16/13	210
Utvalg for Utvikling	05.09.13		210
Formannskapet	02.09.13	37/13	210
Kommunestyret	12.09.13		210

Saksbehandler: Anne Kirsti Johnsen

1. HVA SAKEN GJELDER:

Rapportering på handlingsplan og regnskap 2013, 2.kvartal.

2. RÅDMANNENS FORSLAG TIL INNSTILLING:

1. Rapportering på drift og regnskap for 2.kvartal 2013 tas til orientering.

Rådmannen i Rømskog, 21.08. 2013

Anne Kirsti Johnsen
rådmann

3. VEDTAK:

3.1 FORMANNSKAPETS INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

4. SAKENS FAKTA:

Denne saken er den andre av tre kvartalsrapporteringer på handlingsplan og budsjett for 2013, i tillegg til årsmeldingen (rapporteringsdato 31.desember).

Sykefraværet

Sykefraværet for første halvår 2013 var 3,7 %, noe som er svært gledelig. Det arbeides godt med forebygging og oppfølging av sykemeldte i den enkelte tjeneste. Både bedriftshelsetjenesten og Navs Arbeidslivssenter gir god hjelp i arbeidet.

Økonomisk situasjon pr 30.6.13

	Regnskap 2013	Budsjett 2013	i %	Regnskap 2012 2.halvår
Skatt på inntekt og formue	7 410	16 393	45	7 848
Rammetilskudd	20 224	33 225	61	19 948
Andre generelle statstilskudd	102			23
Rentekompensasjon				
Sum frie disponible inntekter	27 736	49 618	56	27 819
Renteinntekter og utbytte	2 032	1 820	112	1 960
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	354	975	36	235
Avdrag på lån	698	1 160	60	600
Netto finansinntekter/-utgifter	980	-315		1 125
Til bundne avsetninger		7		
Til ubundne avsetninger	2 974	3 235	92	
Bruk av tidl regnsk.m. mindreforbruk	3 075	3 075		
Bruk av ubundne avsetninger		760		
Bruk av bundne avsetninger	86	120	72	63
Netto avsetninger	186	613	30	63
Overført til investeringsbudsjettet		124		
Til fordeling drift	28 902	49 892	58	29 008
Sum forbruk drift	27 930			26 708

Skatteinntangen ligger på 85,6 % av landsgjennomsnittet, noe som er 5,7 % lavere enn i 2012. For en kommune med få innbyggere gir enkeltpersoners skatteevne relativt store utslag på tallene. Skatt og nettoinntektsutjevning ligger på 94,3 % av landsgjennomsnittet., kun tre østfoldkommuner ligger høyere. Rammetilskudd og skatt samlet er noe lavere enn på samme tid i fjor.

Det er budsjettert med 975 000 i renteutgifter, tilsvarende 4 %. Det er grunn til å tro at dette er tilstrekkelig i forhold til forventet renteutvikling.

Driftsregnskapet pr 30.6.13

Drift	Regnskap	Budsjett	% forbruk	Regnskap 2012
Lønn	12 956	27 237	46	12 273
Sosiale utgifter	3 783	9 119	41	3 533
Tjenestekjøp	8 522	19 074	45	8 841
Overføringer	2 669	4 554	59	2 061
Avskrivninger		1 640		
Sum utgifter	27 930	61 624	45	26 708
Brukerbetalinger	1 299	2 820	46	1 127
Salg/leie inntekter	1 962	4 464	44	1 873
Overføringsinntekter	1 460	2 908	50	1 691
Rammetilskudd	20 224	33 225	61	19 948
Skatt	7 410	16 393	45	7 848
Sum inntekter	32 355	59 810	54	32 487
Brutto dr.res	4 425	-1 914		5 779

Det meldes om et forventet overforbruk/inntektstap på kr 1 500 000 i helse og omsorg, andre enheter forventer et samlet underforbruk på kr 300 000, slik at samlet overforbruk drift ligger an til å bli 1 200 000. Samlede lønnsutgiftene ligger 1 % over normalforbruket. Alle ledige stillinger vurderes i ledergruppen før evt. utlysning. Innkjøp er i alle tjenester strammet inn til kun det aller mest nødvendige, og det arbeides for å redusere kostnadene. Vi kan ikke fortsette med velferdstilbud vi ikke har midler til å finansiere, men å komme i balanse vil innebære store omlegginger av driften, omstilling og omorganisering. Mest sannsynlig vil kommunens inntekter i 2014 bli på linje med 2013. Rådmannen ser ulike alternativ til kostnadsreduksjoner:

- Reduksjon i antall tjenestesteder og lederstillinger
- Nedleggelse/reduksjon i kulturtilbud
- Salg av ledige sykehjemsplasser
- Stenging av sykehjemsplasser
- Nedbemanninger
- Redusert politisk møteaktivitet
- Flere fellestjenester med Marker og Aremark

Fra 2014 kan også innføring av eiendomsskatt være et alternativ.

Med bakgrunn i siste års forbruk er det i helse- og omsorgstjenestene foretatt en gjennomgang av alle utgifter og iverksatt tiltak for å redusere vikarbruk. Gjennomgang med ekstern bistand starter i september. KS Konsulent AS vant anbudskonkurransen. Det vil bli søkt om OU-midler til deler av kostnaden.

I barnehagen er det nå kun 1 barnehageplass ledig, slik at tilbudet om barnehageplass på dagen vil etter hvert bortfalle om ikke bemanningen økes. Oppvekstleder arbeider en dag pr uke i barnehagen.

Det vises til eventuelle kommentarer under tjenestenes drift.

Investeringsbudsjettet for 2013

Investeringsbudsjett	2013
IT satsning	500
Låneopptak Startlån	300
Avdrag startlån	230
<i>Sum Sentraladministrasjonen</i>	<i>1030</i>
Brannalarm skole	320
Bjørkelangen skole	300
Tilbygg barnehage	324
<i>Sum Oppvekst</i>	<i>944</i>
Øyeblikkelig ø-hjelpstilbud døgn	100
Sykesignal	350
<i>Sum Helse og omsorg</i>	<i>450</i>
Tinghuset	350
<i>Sum Kultur</i>	<i>350</i>
Sentrumsplan	200
Gang- og sykkelvei	3800
Veiskilt	300

Kloakk	500
Balløkke Haukenes-feltet	300
Utleieleiligheter	3000
Brannutstyr	100
Opparbeidelse industritomt	500
Påbygg renseanlegg	100
Veilys	600
<i>Sum Utvikling</i>	<i>9400</i>
Sum investeringer i anleggsmidler	12 174

Disse prosjektene er påbegynt, og det er samlet påløpt ca kr 750 000 i kostnader:

- Elektronisk meldingsutveksling
- Fibertilknytning - ferdigstilt
- Brannalarm skole
- Tilbygg barnehage
- Tinghuset - ferdigstilt
- Gang- og sykkelvei
- Veiskilt
- Kloakk
- Ball-løkke
- Utleieleiligheter

5. RÅDMANNENS VURDERING:

I tjenestene arbeides det målrettet mot vedtatte mål for kommunen som helhet og den enkelte tjeneste. Finanssiden er i tråd med budsjett.

Det er en stram økonomisk driftssituasjon, som krever at det tas store grep. Det må startes et omstillingsarbeid som har til siktemål å utarbeide forslag til samlet kostnadsreduksjoner og inntektsmuligheter på kr 2 000 000. Tillitsvalgte og hovedverneombud må involveres i prosessen.

6. AKTUELLE VEDLEGG

Rapportering på Handlingsplan og budsjett fra kommunens tjenestesteder.

7.UTSKRIFT:

Rapport 2.kvartal 2013
Kvartalsrapport 2. kvartal 2013

Seksjon: Oppvekst

1. Beskrivelse av seksjonen:

Årsverk	Antall ansatte	
0,80	2	Oppvekstleder
6,80	11	Rømskog barnehage
9,69	14	Rømskog skole/SFO
0	0	Voksenopplæring

- Administrasjon
- Barnehage
- Barneskole
- Ungdomstrinn
- Skoleskyss
- Skolefritidsordning
- Voksenopplæring

2. Økonomisk situasjon pr 30.6.13:

Seksjon/område:	Regnskap 2013	Budsjett 2013	Forbruk i %
Brutto utgift	7 320	14 121	52
Brutto inntekt	- 670	- 1 102	61
<i>Netto</i>	6 650	13 019	51

Tall i hele 1000

3. Kommentarer til økonomiske avvik

Et totalforbruk på 51 % er i tråd med antall måneder som har gått. Det er imidlertid verdt å merke seg at en stor regning fra PPT ikke er betalt. Det blir et overforbruk på ungdomstrinnet på ca kr. 50 000,- da prisen per elev har økt i forhold til budsjett. Det er et overforbruk på vikarer/ekstrahjelp – noe som i hovedsak skyldes at korttidsfraværet har økt noe, og at det er fattet enkeltvedtak som medfører økte utgifter. Dessuten har det vært endringer i barnas turnusplasser. 7 barn har hatt barnehageplass etter foreldrenes turnus, 6 av dem hadde endringer. Det har medført at det en del dager har blitt så mange barn at det har vært nødvendig å sette inn ekstrahjelp.

4. Statusrapport drift:

Skole, SFO og barnehage satser videre på "Hjertevekst". Det var planlagt en oppdatering for personalet, men på grunn av sykdom måtte dette utsettes. Skolen har jobbet med kompetanse på analysing av ulike kartleggingsprøver, kompetanse utenfra (PPT) er benyttet. Skolen er med i felles skoleprosjekt i Indre Østfold. Målet er å bedre resultatene på Nasjonale prøver der elevene i Østfold generelt skårer lavt. Det har vært henvendelse til Aurskog-Høland om man i framtiden skal kjøpe elevplasser eller være medeier i Bjørkelangen skole. Nærmere svar får vi til høsten.

Barnehagen er med i et interkommunalt, tverrfaglig prosjekt med Marker kommune – "Tidlig innsats". Målet er å oppdage atferdsvansker tidligst mulig, forebygge/sette inn tidlige tiltak. Barneverntjenesten, PPT og helsestasjonen deltar også.

Barnehagen er også med i det interkommunale satsningsområdet "Innertiern" i samarbeid med Høgskolen i Østfold; "de minste barna i barnehagen". Rømskog er også representert i arbeidsgruppa.

SFO har 15 brukere – barnehagen 37 per juni 2013. Det viser seg at hovedopptaket (1. april) i både SFO og barnehage ikke lenger har noen betydning i Rømskog, dette året hadde vi 1 søker til barnehageplass og ingen til SFO! Det er søkere hele året, så barnehage/SFO - plass på dagen er tydeligvis noe innbyggerne er innforstått med. Det gir noen utfordringer i forhold til planlegging og bemanning, og det krever mye administrasjon. Etter hovedopptaket har det kommet søkere. SFO har ledig kapasitet, så der er det uproblematisk å få plass. Når det gjelder barnehagen, varsler oppveksttjenesten om at kapasiteten er nær fullt utnyttet fra september av. Barnehageplasser krever personalressurser, og nå er det ikke lenger noe å gå på. Det betyr at målet om barnehageplass på dagen ikke lenger kan oppfylles, og heller ikke brukes i markedsføring av kommunen. Det kan bety at venteliste må opprettes. Det vil være behov for å revidere vedtektene i forhold til opptak og plasstyper sett i sammenheng med den økonomiske situasjonen.

I voksenopplæringen vil det bli en elev fra august. Kostnaden blir ca 10 000 for resten av året.

5. Rapportering på mål og tiltak:

Mål	Barn og unge skal være i god fysisk form	
Tiltak	Barnehagen har fagområde "Kropp, bevegelse og helse" som tema i årsplanen for 2013	Gjennomføres
	Skogen, gymsalen og uteområdene brukes jevnlig	Pågår
	Alle barneskoleelever har tilbud om organisert fysisk aktivitet hver dag	Pågår
	Det arrangeres balldager, sykkel dager, skidager osv	Er i gang
	Prinsipper for sunt kosthold i skolens følges	Pågår
	Barnehagen har fokus på sunne matvaner med frukt og grønt, grove kornprodukter og minimalt med sukker	Kontinuerlig
	Barnehagebarn og skoleelever får gratis melk og frukt/grønt hver dag	Gjennomført
Mål	Vi skal bidra til å bygge gode holdninger	
Tiltak	Prosjekt "Hjertevekst" videreføres i barnehage og skole	Gjennomført
	Vi formidler gode grunnverdier og lærer barna god folkeskikk	Kontinuerlig
	Vi er gode rollemodeller	Pågår
	Vi inkluderer innflyttede familier ved blant annet å invitere til "Hentekaffe" i barnehage og SFO	Gjennomført i noen grad
	Brukerundersøkelser for skolen følges opp	pågår
	Vi inviterer til sommerfest, avslutninger og arrangementer	Gjennomføres etter plan
	Vi arbeider for å bedre holdninger til skole og lekser blant elever og foresatte	Pågår
	Vi arbeider for å redusere elevfravær som ikke skyldes sykdom	Pågår
	Vi arbeider for å øke deltagelsen på foreldremøter	Pågår
Mål	Vi skal legge til rette for bedriftsetableringer og bosetting	
Tiltak	Vi gir tilbud om SFO- og barnehageplass på dagen	Gjennomføres, men må revurderes
	Barnehage og SFO gir tilbud om mange ulike plasstyper, turnusplasser og kjøp av ekstradager	Gjennomføres, men må revurderes

Mål	Vi bidrar til at Rømskog er kjent som en kulturkommune	
Tiltak	Barn og unge er aktive brukere av biblioteket	Pågår
	Skolen har egen plan for Kulturell skolesekk som bl.a. omhandler gamle håndverkstradisjoner og steder i nærmiljøet.	Påbegynt
	Elevene ved Rømskog skole arrangerer pensjonistfest	Gjennomføres i desember
	Barnehagen arrangerer utstilling av egne arbeider	Gjennomført
Mål	Vi er lydhøre overfor barn og unge	
Tiltak	Vi har barnesamtaler, elevsamtaler, barnemøter, elevråd og elevundersøkelser	Pågår
	Vi fanger opp barns ønsker i det daglige	Pågår
Mål	Barn og unge har trygge oppvekstvilkår	
Tiltak	Vi har rikelig og god bemanning over sentrale normer	Bra lærertetthet, SFO har god bemanning, 1 ledig b-hageplass
	Det er tett og godt samarbeid mellom barnehage, skole og SFO	Pågår
	Elevene lærer om trafikksikkerhet	Pågår i noen grad, mer er planlagt
Mål	Vi er ressursbevisst tilbyder av helhetlig grunnopplæring	
Tiltak	Vi har plan for hvilken kompetanse barna skal ha ved overgangen fra barnehage til skole	Gjennomført
	Vi har kvalifisert personale i alle stillinger	Gjennomført
	Vi tilbyr leksehjelp	Gjennomført
	Vi har god pedagogtetthet	Gjennomført
	Barnehagen har oppdatert kompetanse, basert på de nyeste forskningsresultatene for barn fra 0-3 år ved deltagelse i Innertiern	Pågår
	Vi benytter moderne teknologi i undervisningen	Pågår
	Interkommunalt samarbeid om ungdomstrinnet	Pågår
	Vi har planer for gode overganger	Gjennomført
	Alle barn/elever får utfordringer og bistand tilpasset sitt nivå	Pågår
	Leirskoletur for 6. og 7.klasse	Gjennomført
Mål	Vi er blant de beste	
Tiltak	Resultatene på nasjonale prøver er over landsgjennomsnittet	Unntatt off.
	Elevene trener bevisst på nasjonale prøver	Skal gjennomføres
	Skolen opparbeider kartleggings- og analysekompetanse for å vurdere og følge opp elevresultatene	Gjennomført/pågår
	Spesialundervisning og logopedtjenester gis etter anbefaling fra PPT	Gjennomføres
	Innhente og samarbeide om analyse av elevresultatene på ungdomstrinnet	Innhentes før utarbeidelse av tilstandsrapport høst 2013
	Vi har fokus på fagområdene i barnehagen i årsplanen	Pågår
	IKT-utstyr suppleres og holdes oppdatert	Pågår
	Barnehagen er med i "Tidlig innsats" – et prosjekt sammen med Marker – der det jobbes tverrfaglig for å fange opp vansker og sette inn tiltak tidlig	Pågår

2.kvartal 2013

Seksjon: Helse og omsorg

1. Beskrivelse av seksjonen/området pr 01.07.2013:

Årsverk	Antall ansatte	Antall brukere
24	44	16 beboere - 43 hjemmeboende

- Miljørettet helsevern
- Helsesøstertjenesten
- Jordmortjenesten
- Legetjenesten med kommunelegeordning, fastlegeordning, LV sentral, Legevaktsentral og Nødnett
- Fysioterapitjenesten
- Psykisk helsevern
- Institusjon for heldøgns omsorg og pleie
- Dagaktivitetstilbud
- Hjemmesykepleie, hjemmehjelp, ambulerende vaktmester, matombringning og trygghetsalarmer
- Korttidslager for hjelpemidler og søknader til NAV – hjelpemiddelsentralen for langtidsbruk
- Forebyggende folkehelse
- TT-kort og parkeringsbevis

2. Økonomisk situasjon pr.30.06.2013

Seksjon/område	Regnskap 2013	Budsjett 2013	Forbruk i %
Brutto utgift	10.588	20.992	50
-Brutto inntekt	-1.997	-5.371	37
<i>Netto</i>	8.591	15.621	55

3. Kommentarer til økonomiske avvik

Inntekten er på 37 % og det skyldes flere ting.

- Noe av inntekten blir ført i slutten av året, som husleieinntekter fra lege, fysioterapeut og fylkestannlegen.
- Ved eldresenteret har det ikke vært sykefravær utover arbeidsgiverperioden i 2. kvartal og det samme i hjemmehjelpsordningen, her er det 0 inntekter på sykelønn i 1. halvår. Meget positivt med så lavt sykefravær, men forventet inntekt blir da mindre enn budsjettet.
- Brukerbetaling på eldresenteret ligger på 42 %, det skyldes at det har vært ledige rom og bruk av korttidsplasser til rehabilitering som gir en lavere inntekt enn langtidsplasser. I tillegg er det et rom som har stort behov for oppussing.
- Det er ikke tatt initiativ til å selge plasser til andre kommuner. Vi har god oversikt over brukere i hjemmetjenesten, og her vil det mest sannsynlig komme søknader på langtidsplass når vinteren nærmer seg. Og samhandlingsreformen understreker at kommunen skal ha kapasitet til å ta imot pasienter fra helseforetaket på dagen.

Vikarbudsjettet på eldresenteret er fortsatt høyt. I påsken var det utbrudd av smittsom omgangssyke, viser til kommentarer i 1.kvartalsrapport, noe som gir utslag på vikarbudsjettet. Det er satt inn noen tiltak for å spare på vikarer:

- Sommerferien ble avvirket med mye ufaglært personell, som har en lavere timesats enn fagpersonell. For å få til en forsvarlig drift ble sykepleiere rokkert fra natt til dag/kveld. Det brukes ikke vikarbyrå for å skaffe vikarer.
- Ekstra 5 timers vakt på kjøkkenet på søndager er kuttet ut. Frivillige kjører ut middag til hjemmeboende 7 dager i uken.
- Det settes ikke inn vikar i renhold så lenge vi har person fra NAV på arbeidspraksis.
- Det settes ikke inn vikar på dagtid på hverdager når lærlingen er på jobb eller administrasjon kan ta enkelt oppgaver.

4. Statusrapport drift

Medisinrommet på eldresenteret er tatt i bruk og det er blitt en mye bedre løsning enn det som var. Vi forventer nå at avvik på medisiner vil gå ned. Sykesignalet ved eldresenteret har begynt å svikte. Administrasjonen har vært og sett på 2 sykesignal på andre sykehjem og det jobbes med å få dette ut på anbud. I psykiatrien er det et økende behov for fagpersonell og vi har tatt initiativ til Aurskog- Høland kommune om kjøp av 30 % psykiatrisk sykepleier, men ikke lykkes å få det på plass enda. Kommunen har mottatt kr. 100.000 fra Fylkesmann til etablering av frisklivssentral. Det jobbes mye med å få elektronisk meldingsutveksling på plass, målsetting er høsten 2013. Det er søkt om midler og vi har fått kr. 34.800 til etablering. Vi har et tett samarbeid med Marker kommune, og det frikjøpes tid av personell til opplæring. Helsedirektoratet har innvilget tilskudd på kr. 39.000 til opprettelse av dagtilbud for hjemmeboende personer med demens. Det pågår en gruppe på arbeidsstua hver mandag.

4. Rapportering på mål og tiltak

Mål	Det legges til rette for god folkehelse for Rømskogs innbyggere og gjennomføring av samhandlingsreformen	Status
Tiltak	Kjøp av spesialisthelsetjenester fra helseforetakene	Kommunen har tatt imot alle utskrivningsklare pasienter og legger til rette for at vi kan ta imot pasienter på dagen
	Utarbeide oversikt over befolkningens helsetilstand	Kommunelegen arbeider med Folkehelseplan
	Kostholds- og livsstil veiledning til barn, ungdom og gravide	Utføres fortløpende ved helsestasjon og jordmor
	Frisklivstiltak for hele befolkningen og deltakelse i Partnerskap for folkehelse – Østfoldhelsa	Samarbeidet med Østfoldhelsa pågår og det skal planlegges oppstart av frisklivssentral, kr.100.000 er innvilget av fylkesmann til formålet
	Mestringsprogram for brukere	Vil bli drøftet i program for livssfrisksentral

	Innvilge kjøp av hjemmelaget, sunn mat til hjemmeboende, i tillegg til beboerne på eldrecenteret. Frivillige pensjonister kjører ut maten	Frivillige pensjonister kjører ut mat 7 dager i uka.
	Fallforebyggende arbeid blant hjemmeboende eldre Stimulere til økt innsats fra frivillige til forebyggende folkehelse	Ikke påbegynt
Mål	Kommunen skal sørge for nødvendig helse- og omsorgstjeneste for alle som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen Rømskog kommune har god økonomiforvaltning og – styring Rømskog kommune har en effektiv tjenesteyting i alle sektorer	
Tiltak	Utarbeide Omsorgsplan 2015	Demensplan er vedtatt som er en delplan
	Iverksette tiltak fra demensplanen	Det er mottatt kr. 39.000 fra helsedirektoratet til dagaktivitet for hjemmeboende eldre
	Miljøtekniske tjenester kjøpes via interkommunale ordninger	Enkelt tjenester kjøpes fra Helsehuset i Indre Østfold
	Yte helsesøstertjenester til barn og unge i tråd med veileder for helsestasjon og skolehelsetjenesten	Pågår
	Jordmortjenester ytes til gravide	Pågår
	Internkontrollsystemet og kvalitetssystemet skal oppdateres	Pågår. Det har vært tilsyn fra Arbeidstilsynet på hvordan vi får til gode arbeidsbetingelser og et helsefremmende arbeidsmiljø
	Notus turnusplan tas i bruk	Er tatt i bruk og skal utvides til å gjelde timelister
	Avtale med fastlege skal sikre legetjenester til innbyggerne	Gjennomført
	Interkommunal avtale om LV-sentral og legevaktsordning skal sikre akuttlegetjenester	Gjennomført
	Driftstilskuddsavtale med fysioterapeut skal sikre innbyggerne fysioterapitjenester	Gjennomført
	Psykisk helsevern til kommunens innbyggere	Flere som trenger bistand og vi mangler psyk.sykepleier, er sendt henvendelse til Aurskog- Høland om kjøp av 30 % psykiatrisk sykepleier
	Kommunens psykososiale kriseteam skal yte bistand og	Ikke vært spesielle

	evt. henviser videre de som er rammet av krise og sorg	behov hittil i år.
	Tilby sykepleie til hjemmeboende som trenger det for å kunne bli boende i eget hjem	Pågår, noe økning i antall pasienter som trenger daglig hjelp, også noe økning i "feriepasienter"
	Vi tildeler trygghetsalarmer for å skape en tryggere tilværelse for de som ønsker å bo hjemme	Pågår
	Økt behov for avlastning for hjemmeboende psykisk utviklingshemmede	Behovet er imøtekommet
	Leasingbil til bruk på kvelder og helger for ansatte i omsorgsboligene, og dagtid i hjemmetjenesten	Bil er leaset og tatt i bruk i Boveiledertjenesten og hjemmehjelpstjenesten. Benyttes også ved kurs og møter utenfor kommunen når det er mulig
	Opprette 20% psykiatrisk sykepleierstilling for barn og unge	Utlyst flere ganger men uten søkere. Det er gjort henvendelse til nabokommunene, men uten hell, da dem ikke har kapasitet og tilby.
Mål	Kommunen skal tilby sykehjemsplass eller bolig med heldøgns omsorg og pleie til de som har behov Kommunen skal ta imot alle utskrivningsklare pasienter	
Tiltak	Drift av 17 plasser på Rømskog eldrecenter	16 i bruk
	Tilby avlastning og korttidsopphold til de som trenger det for å kunne bli boende i eget hjem	For tiden 2 korttidsplasser
	Tilby dagopphold ved eldrecenteret til hjemmeboende demente	Pågår på mandager
	Tilby dementers pårørende veiledning og pårørendeforening i samarbeid med andre kommuner	Ikke påbegynt med andre kommuner
	Effektivt bruk av korttidsplasser til avlastning, opptrening og rehabilitering for å hindre unødige innleggelser og kunne ta imot utskrivningsklare pasienter fra helseforetakene	
	Sykehusets ambulante team benyttes ved behov	Meget bra tiltak fra helseforetaket som benyttes til undervisning og veiledning
Mål	Den enkelte ansatte er den viktigste ressurs for Rømskog eldrecenter som tjenesteyter for beboerne	
Tiltak	God oppfølging av de ansatte med tilrettelegging og klare ansvarsforhold	Med økt ledelse på dagtid vil det bli lettere å følge opp den enkelte

		ansatte
	Sørge for kvalifisert og nok personalet til en hver tid	Det vurderes når vikar skal settes inn
	Gjennomføre kompetansekartlegging og kompetansehevende tiltak i tråd med kompetanseplanen	Pågår
	Bruke hjelpemidler slik at en forebygger og hindrer skade hos medarbeiderne	Pågår, alle ansatte har eget ansvar
Mål	Kommunen skal sørge for hjelp til dem som ikke kan dra omsorg for seg selv	
Tiltak	Tildele omsorgsbolig, trygdebolig eller praktisk bistand ved behov	Ved naturlig avgang er det tildelt omsorgsbolig, det er nå 7 personer som har søkt på bolig. En trygdeleilighet legges til rette for rullestolbruker både ute og inne
	Gi råd og veiledning, samt informasjon om aktuelle hjelpeordninger	Pågår
	Tildele hjelpemidler ved kort- og langvarige behov	Pågår

Rapport 2. kvartal 2013

Seksjon: NAV

1. Beskrivelse av seksjonen/området:

Årsverk	Antall ansatte	
0,4		Rømskog kommune kjøper 0,4 årsverk av NAV Marker.

2. Økonomisk situasjon pr 31.03.13

Seksjon/område	Regnskap	Budsjett 2013	i %
Brutto utgift	758.000	1.734.000	44 %
Brutto inntekt	-21.000	-52.000	40 %
<i>Netto</i>	737.000	1.682.000	44 %

Tall i hele 1000

3. Kommentarer til økonomiske avvik

Med lik budsjettbelastning hele året skulle regnskapet ved utgangen av 2. kvartal vist 50 %. Regnskapet viser et forbruk på 44 %.

Vi ligger derfor greit an budsjettmessig. Sammenligner vi med samme tidspunkt i fjor, der i mot, så har vi brukt 168.000 kroner mer i år enn ved utgangen av andre kvartal 2012. Det skyldes i hovedsak utgifter til krisesenter på 89.000 kroner. Denne utgiften ble belastet et annet tjenesteområde i 2012. Vi ser en økning av utgifter til økonomisk sosialhjelp sammenlignet med samme tidspunkt i fjor. Pr. 30.06.13 har vi brukt 87.000 kroner, mot 24.000 kroner pr. 30.06.12.

4. Statusrapport drift:

Driften av kontoret går greit. Vi ser en økning av antall sosialhjelpsmottakere, og vi jobber aktivt for å finne løsninger for disse brukerne slik at de kan bli selvforsørget. Vi har nå, sammen med Marker kommune, ansatt gjeldsrådgiver ved NAV-kontoret. Vi ser at dette er et tilbud som brukerne etterspør, da antall gjeldssaker øker.

5. Rapportering på mål og tiltak

Mål	Råd, veiledning og annet sosialt forebyggende arbeid	Status
	Kjøre kompetent saksbehandlerhjelp fra NAV Marker	Pågår
Mål	Videreføre kvalifiseringsprogrammet	
	Få inn en bruker på kvalifiseringsprogram hele året	Pågår
Mål	Sørge for at innbyggerne har midler til livsopphold	
	Økonomisk sosialhjelp ytes etter gjeldende regelverk og veiledende satser	Pågår
Mål	Ta hånd om edruskapsvern i kommunen	
	Utarbeide handlingsplan for rusarbeidet	Pågår
	Utføre skjenkekontroll	Pågår
Mål	Sørge for nødvendig avlastning av barn/familier	
	Kjøre tjenester av private avlastningsfamilier	Ingen aktuelle nå
Mål	Gi sysselsettingstilbud til brukere som har behov for	

	varig tilrettelagt arbeid	
	Kjøpe plasser ved ASVO Bjørkelangen og Neverstua	Pågår
	Sørge for transport til og fra tiltaket	Pågår
Mål	Gi gjeldsrådgivning	
	Ansette gjeldsrådgiver sammen med Marker kommune	Startet opp i februar

Rapport 2.kvartal 2013

Seksjon: Barnevern

1. Beskrivelse av seksjonen:

Årsverk	Antall ansatte	
		Rømskog kjøper 0,4 stilling av Marker kommune

- Arbeide forebyggende
- Vurdere meldinger samt gjennomføre undersøkelser i henhold til barnevernsloven
- Fatte vedtak om barnevernstiltak
- Følge opp tiltaksplaner
- Følge opp eventuelle fosterhjem
- Samarbeide med andre instanser

2. Økonomiske rammer pr 30.6.13:

Seksjon/område	Regnskap 2013	Budsjett 2013	Forbruk i %
Brutto utgift	15	385	4
-Brutto inntekt	-2	-8	27
<i>Netto</i>	13	377	3

Tall i hele 1000

3. Kommentarer til økonomiske avvik

Det er kun ført utgifter til drift og tiltak, ikke lønn.

4. Statusrapport drift:

Ingen avvik. Barnevernleder har foreldrepermisjon til midten av september.

5. Rapportering på mål og tiltak:

		Resultat
Mål	Arbeide forebyggende	
Tiltak	Ressursteamet "Felles barn" veileder tjenester og familier. PPT, skole, helsestasjon og barnehage deltar.	Møtes jevnlig
	Delta på foreldremøter og informere om barneverntjenesten	Ikke gjennomført
Mål	Vurdere bekymringsmeldinger innen 1 uke og gjennomføre undersøkelser innen 3 mnd	Alle frister er holdt
Tiltak	Barnevernstjenesten har minimum ett drøftingsmøte i uka hvor meldinger og undersøkelser vurderes og drøftes.	Gjennomført
	Ansattes kompetanse utvikles gjennom kursdeltakelse og evt spesialiseringer.	Kurs over ett år i Barneperspektivsamtalet for alle saksbehandlere finansiert av fra Fylkesmannen. To saksbehandlere tar videreutdanning i familierapi, alle ansatte

		skal få opplæring i motiverende intervju
Mål	Barnevernet skal være lett tilgjengelige for barn, unge og foreldre, samarbeidspartnere og andre	
Tiltak	Kontaktinformasjon på nettet er alltid oppdatert. Samarbeidspartnere skal møte barneverntjenesten fysisk og kjenne til hvordan barnevernstjenesten jobber. Saker skal kunne drøftes anonymt med barneverntjenesten.	Gjennomført
	Indre Østfold barnevernvakt tar imot henvendelser og yter hjelp ved akuttbehov utenom kontortiden.	Ingen utrykning til Rømskog
Mål	Det skal iverksettes virksomme hjelpetiltak for de barn og unge som trenger bistand, og alle tiltaksplaner skal følges opp	
Tiltak	Det fattes vedtak om hjelpetiltak og utarbeides tiltaksplaner som følges opp og evalueres	To aktive saker
	Deltakelse i interkommunalt prosjekt i Indre Østfold for å vurdere behov for felles tiltak	Pågår frem til 31.12.13

Rapport 2.kvartal 2013

Seksjon: Kultur

1. Beskrivelse av seksjonen/området:

Årsverk	Antall ansatte
2.3	7

2. Økonomisk situasjon pr 31.3.2013:

Seksjon/område	Regnskap	Budsjett 2013	Forbruk i %
Brutto utgift	953	2009	47 %
Brutto inntekt	- 67	- 135	50%
<i>Netto</i>	886	1 874	47%

Tall i hele 1000

3. Kommentarer til økonomiske avvik

4. Statusrapport drift:

Oppgavene har fordelt seg på flere områder. Det er lagt planer for skoleåret 2013/14 i kulturskolen samt sett på hvilke behov fritidsklubben kan dekke fra høsten 2013. Sommerflyer for 2013 ble ferdigstilt i begynnelsen av mai.

Kulturleder har vært på flere møter med kolleger i grensekommunene i forbindelse med et felles skiltingsprosjekt og rullering av delplan for idretts og friluftsliv.

Et konkret fellesprosjekt er skilting av to turstier og noen severdigheter i kommunene, samt infoskilt ved kommunegrensene.

Det er begynt samtaler rundt kulturstien langs Tukku-elva og de første planer er lagt for Ballløkka på Haukenesfeltet. Det har vært flere møter i Kørrestyret: opprydding og bevaring var hovedtema. Biblioteket har hatt noe redusert åpningstid grunnet sykdom.

5. Mål og tiltak 2013.

Mål	Kommunen bidrar til å bygge gode holdninger
Tiltak	Holdningsskapende arbeid skal bidra til at brukerne opplever samhold og blir verdsatt
	Fritidsklubben deltar i internasjonalt arbeid gjennom kontakt med vennskapskommunen i Latvia
	Tur med 12 ungdommer til Latvia gjennomført i juni.
Mål	Kommunen lytter til barn og unge
Tiltak	Ungdomsrådet behandler saker relatert til barn / ungdom og forvalter midler til tiltak
	Det er avholdt to møter. Til høsten valg av to nye representanter. Ungdoms medvirkning står i fokus.
	Kommunal fritidsklubb for barn og unge drives med brukermedvirkning
	Rutinene i klubben er noe endret. Tilbud en ettermiddag i uken samt fredagsklubber for ulike aldersgrupper.
	Barne- og ungdomsfestival arrangeres i samarbeid med lag
	Er allerede under

	og foreninger	planlegging
Mål	Rømskog kulturskole skal gi elevene opplæring som utvikler deres evner innen musikk og andre kunstneriske uttrykksformer og fremmer glede i skapende virksomhet	
	Kulturskolen gir et variert tilbud til minst 25 % av barn og unge på Rømskog	3 kurs ble gitt ukentlig. 25 elever Et samarbeidsprosjekt planlegges for høsten 13.
	Ungdommens kulturmønstring arrangeres	1 søker som gikk direkte til fylkesmønstringen. Vi planlegger neste års forberedelse allerede nå.
Mål	Rømskog er en effektiv tilrettelegger for bosetting av barnefamilier	
Tiltak	Kulturtenestene skal delta i Bolystprosjektet	Deltar i forbindelse med tur- og kultursti langs Tukkuelva,
Mål	Bygdeboka og kulturstedet Kurøen utnyttes aktivt til å styrke bygdas identitet	
Tiltak	Tinghuset oppgraderes	Ferdigstilt i slutten av mai 2013.
	Det settes opp huske for små barn og sommergalleri vurderes på Kurøen	Huske er ikke satt opp, men neon leker innkjøpt: Stylter og rokking. Et "ungdomsgalleri" vurderes i forbindelse med Barne- og Ungdomsfestivalen.
	Samarbeidet med Kurøens venner videreutvikles	Fire møter avholdt, tre av dem på Kørren: Opprydding i de gamle maskinene. Finne løsninger for de resterende. Dugnad planlagt i slutten av august.
	Kurøen holder åpent i sommersesongen, og koordinator tilrettelegger og støtter frivillige foreningers aktiviteter/utsalg og tilrettelegger for privatutleie	To koordinatører deler sommeren seg i mellom.
	Bygdeboka markedsføres og selges	Blir ferdig i høsthalvåret.
Mål	Rømskogs bygdekultur er preget av samhold og tilhørighet	
Tiltak	Det gjennomføres kulturtreff og trivselstiltak i kommunal regi	Et møte med lag og foreninger avholdt i februar. Oppfølgingsmøte til høsten.
	Bygdekinoen har forestilling hver måned, med unntak av sommerferien	Går sin gang.
	Ungdommens kulturpris deles ut 17.mai	Delt ut av ordføreren på

		17.mai.
	Kommunehytta opprustes for bruk	Under planlegging
Mål	Vi bidrar til at Rømskog er kjent som en kulturkommune	
Tiltak	Kommunens idretts- og kulturanlegg skiltes fra fv 21	Gjennomført
	Plan for idrett og friluftsliv rulleres	Offentlig møte avholdt og innspill mottatt. Arbeidsgruppe nedsatt.
	Det utarbeides Kulturminneplan	Utsatt
	Biblioteket ligger på utlånstoppen i Norge.	Grunnet sykemelding har biblioteket hatt en dag mindre åpent i uka.
	Arbeidet med opprettelse av kultursti langs Tukku-elva videreføres	3 møter avholdt. Ennå usikkert hva kommunens rolle skal være.
	Trosterud Skolemuseum skal brukes til kulturarrangement og tilby omvisning på forespørsel under sommersesongen.	
	Det gis støtte til lag og foreninger	80.000,- kroner ble utdelt som kulturstøtte 2013.
	Bidra til vellykket Grensemesse	Deltok i forberedelsene og gjennomføringen
	Det utarbeides plan for kommunens Frivillighetspolitikk	Samarbeid med Folkehelse, planarbeid påbegynt.
	Vurdere behovet for Frivillighetssentral på Rømskog	Ligger inn under Plan for Folkehelse.
	Delta i planleggingen av jubileet Østfold 2014	
	Idrettsanlegget holdes i stand	
	Det utarbeides oversikt over muligheter for jakt- og fiskekort	
	Det ytes tilskudd til Den norske kirke og andre trossamfunn	Overført

SAK: FORDELING AV KR 100 000 TIL LAG OG FORENINGER

Behandlende organ:	Møtedato	Sak nr.	Ark.nr.
Oppom	05.09.13	17/13	223

Saksbehandler: Elizabeth Wirsching

1. HVA SAKEN GJELDER:

Kommunestyret vedtok i K-sak 22/13 13.6.2013 å fordele kr 100 000 av kommunens overskudd i 2012 til lag og foreninger.

2. RÅDMANNENS FORSLAG TIL INNSTILLING:

1. Tilleggsbevilgningen på kr 100 000 fordeles på samme måte som den ordinære tildelingen.

Rådmannen i Rømskog, 29.08.2013

Anne Kirsti Johnsen
rådmann

Elizabeth Wirsching
tjenesteleder

3. VEDTAK:

4. SAKENS FAKTA:

Hvert år søker lag og foreninger om kommunal støtte. Grunnbeløpet er kr 3 000 med en ekstra bevilgning på kr 120 kr for medlemmer under 20 år. For året 2013 utgjorde dette kr 80 070 i samlet støtte.

Kommunestyret vedtok å fordele kr 100 000 av overskuddet 2012 til lag og foreninger.

Rømskog kommune har mange lag og foreninger, og medlemstallet er høyt. Tilsammen hadde lag og foreninger over 900 medlemmer pr. 31.12.12. Det utføres mye dugnadsarbeid som kommer alle kommunens innbyggere til gode. Beløpet på kr 100 000 kan fordeles etter samme prinsipp.

Beløpet kan også fordeles på Rømskog Idrettslags avdelinger, her gjøres mye dugnadsarbeid: rydding av stier, oppkjøring av løyper etc. og det fremmer folkehelsen i kommunen.

Alternativt kan man velge å fordele beløpet mellom lag og foreninger som starter ny virksomhet, eller som driver folkehelsearbeid eller beløpet kan fordeles til lag og foreninger som arbeider for barn og unge.

Det er Utvalget for oppvekst og omsorg som beslutter hvilket alternativ som skal velges.

5. RÅDMANNENS VURDERING:

Rådmannen mener tilleggsbevilgningen på kr 100 000 bør fordeles på samme måte som den ordinære tildelingen, da dette er en kjent modell, og fordi den prioriterer barn og unge.

6. AKTUELLE VEDLEGG:

7. UTSKRIFT SENDT:

SAK: GODKJENNING AV HØRINGSUTKAST: DELPLAN FOR IDRETTLIV, FRILUFTSLIV OG KULTURBYGG 2014 - 2107

Behandler organ:	Møtedato	Sak nr.	Ark.nr.
Oppom	05.09.13	18/13	144

Saksbehandler: Elizabeth Wirsching

1. HVA SAKEN GJELDER:

Utvalget for Oppvekst og Omsorg vedtok i sak 4A/13 å starte revidering av kommunedelplan for idrettsliv, friluftsliv og kulturbygg 2014-2017. Forslag til planen legges fram for 1. gangs behandling; høringsutkastet godkjennes for offentliggjøring.

2. RÅDMANNENS FORSLAG TIL INNSTILLING:

Høringsutkastet "Delplan for idrettsliv, friluftsliv og kulturbygg 2014-2017" godkjennes og legges ut til offentlig ettersyn/høring i hht. Plan- og bygningsloven § 11-14.

Rømskog, 29.08.2013

Anne Kirsti Johnsen
rådmann

Elizabeth Wirsching
tjenesteleder

3. VEDTAK:

4. SAKENS FAKTA:

Utvalget for Oppvekst og Omsorg vedtok i sak 4a/13, å starte revidering av delplanen for idrettsliv, friluftsliv og kulturbygg. Det ble nedsatt en arbeidsgruppe som består av: Roar Høisveen (Idrettslaget), Thor Øystein Myrvold (AP. Planutvalget), Peter Lorentzon (Kr.F. Oppom) og Elizabeth Wirsching (kulturleder).

Oppstart av planarbeidet ble annonsert på kommunens hjemmeside 27.5.13. og i Rømsjingen, med frist 17.juni om innspill.

Alle lag og foreninger som mottar kulturmidler i Rømskog har blitt tilskrevet vedrørende oppstart av planen og invitasjon til åpent møte. Den 3. juni ble det avholdt et åpent møte, der det ble informert om planarbeidet og bedt om innspill. Det har kommet 7 konkrete innspill. Høringsutkastet er gjort i samarbeid med Marker når det gjelder de statlige, fylkeskommunale føringene, samt føringer fra Østfold Idrettskrets.

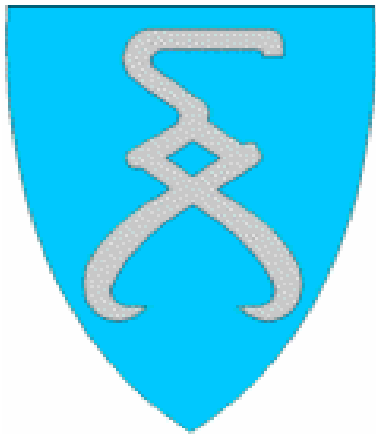
5. RÅDMANNENS VURDERING:

Rådmannen vurderer at planprosessen har vært god, at planen gir et oversiktlig bilde av de behov og muligheter som finnes innenfor kultur, idrett og friluftsliv.

6. AKTUELLE VEDLEGG:

Høringsutkast Delplan for idrettsliv, friluftsliv og kulturbygg 2014 - 2017

7. UTSKRIFT SENDT:

*DELPLAN FOR
IDRETTSLIV, FRILUFTSLIV
OG KULTURBYGG
I RØMSKOG*

2014- 2017

INNHOLDSFORTEGNELSE

1 BAKGRUNN FOR PLANEN

- 1.1 Innledning
- 1.2 Statlige føringer
- 1.3 Fylkeskommunale føringer
- 1.4 Folkehelse
- 1.5 Østfold idrettskrets føringer
- 1.6 Kommunale føringer

2 KLARGJØRING AV BEGREPER

- 2.1 Idrett
- 2.2 Fysisk aktivitet
- 2.3 Friluftsliv
- 2.4 Idrettsanlegg
- 2.5 Friluftsområder og friområder
- 2.6 Kulturbygg
- 2.7 Barn og voksne

3 SATSINGSOMRÅDER OG MÅL

- 3.1 Statlige mål og satsingsområder
- 3.2 Fylkeskommunale mål og satsingsområder
- 3.3 Østfold idrettskrets mål og satsingsområder
- 3.4 Kommunale mål og satsingsområder
  - 3.4.1 Kultur
  - 3.4.2 Forvaltning og arealplan
  - 3.4.3 Næring/turisme
  - 3.4.4 Miljø og tekniske tjenester
  - 3.4.5 Natur/jordbruk/skogbruk
- 3.5 Lokale mål for lag og foreninger
  - 3.5.5 Økonomiske forutsetninger

4 STATUS

- 4.1 Rømskog Kommune
  - 4.1.1 Folketall
  - 4.1.2 Arealfordeling
- 4.2 Idrettsanlegg
  - 4.2.1 Idrettsanlegg.no
- 4.3 Kulturbygg
- 4.4 Friområder
- 4.5 Aktiviteter

5 VIRKEMIDLER

- 5.1 Spillemidler
- 5.2 Kommunale tilskudd
- 5.3 Mva-komp

6 EVALUERING AV DELPLAN FOR IDRETTS- OG FRILUFTSLIV 2009 – 2013 I RØMSKOG

- 6.1. Anleggsenheter
  - 6.1.1 Hoppbakker
  - 6.1.2 Skytteranlegg
  - 6.1.3 Ballbaner
  - 6.1.4 Kart
  - 6.1.5 Skiløyper
  - 6.1.6 Turstier
  - 6.1.7 Sykkeltier
  - 6.1.8 Badeplasser
  - 6.1.9 Gymnastikksal
  - 6.1.10 Dagsturhytter

7 Behov

7.1 Idrettsanlegg

- 7.2 Skytebaner
- 7.3 Skateboardpark
- 7.4 Skolen

7.5 Kulturbygg

- 7.5.1 Kurøen Bygdetun
- 7.5.2 Fritidsklubbens hus
- 7.5.3 Trosterud Skolemuseum
- 7.5.4 Biblioteket
- 7.5.5 Kulturhuset

7.6 Friluftsliv/Nærmiljøanlegg

- 7.6.1 Ballbinger
- 7.6.2 Kommunehytta Grøvika
- 7.6.3 Tur- og kulturstier
- 7.6.4 Oppfrisking av gamle bosteder
- 7.6.5 Flyktningeruter
- 7.6.6 Båtsport/sjøvett

8 HANDLINGSPROGRAM

- 8.1 Handlingsprogram 2014 - 2017
- 8.2 Handlingsprogram 2014 – 2025
- 8.3 Drift og vedlikehold

1. BAKGRUNN FOR PLANEN

1.1 Innledning

Idrett og friluftsliv er dypt forankret i vårt samfunn og forbindes gjerne med gode verdier som livskvalitet, sosialt fellesskap, naturopplevelser, helsefremmende virkninger etc. Det er imidlertid mye som taler for at aktivitetsnivået synker og at terskelen for å utøve fysisk aktiviteter er blitt høyere. Det er et stadig krav til bedre tilrettelegging av tiltak, for at denne verdien skal opprettholdes. Noe av årsaken må sannsynlig tilskrives den teknologiske utvikling, som alltid søker forenklinger. Overgangen fra å utøve fysisk aktivitet, til å være tilskuer er kort.

Forskning kan bekrefte at barn, ungdom og spesielt voksne, beveger seg mindre, øker i vekt og utvikler tidligere helseskade p.g.a. inaktivitet. Dataalderens fascinasjon konkurrerer med spenningsmomentene i naturopplevelser og med konkurranseaspektet i idrettslig sammenheng. Bildet er allikevel mer nyansert. Det utvikler seg alternative aktivitetstilbud som "matcher" det moderne menneske, og etter hvert assimileres i de mer tradisjonelle idrettsgrener. Rollerblade, skateboard og snowboard, er eksempler som appellerer til barne- og ungdomskulturen.

Målet med planarbeidet er at kommunen i samarbeid med ulike brukergrupper skal få en best mulig oversikt over behovene for anlegg og områder for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Det er disse behovene for fremtidig utbygging som skal prioriteres og danne grunnlaget for bevilgninger og arealplanlegging de kommende år. I tillegg er formålet med planen at den skal motivere til et samarbeid om utarbeidelse av en mer helhetlig politikk for fysisk aktivitet i kommunen.

Kommunedelplanen for anlegg og områder for friluftsliv, idrett og nærmiljø og for kulturbygg har en kortsiktig og en langsiktig del:

Den kortsiktige delen – handlingsprogrammet, har et tidsperspektiv på 4 år. Denne skal rulleres hvert år. Innholdet skal være prioritert liste over anlegg som skal rehabiliteres og/eller bygges. Denne delen skal knyttes opp mot kommunens økonomi- og handlingsplan og det årlige budsjettet.

Den langsiktige delen har et tidsperspektiv på 12 år og omtaler den overordnede målsetting og utvikling. De ulike anleggene føres opp i uprioritert rekkefølge. Revidering bør samordnes i en syklus på 4 år, samtidig med revidering av kommuneplanen.

1.2 Statlige føringer

For å forsøke å motvirke den fallende tendensen, er det fra statlig hold iverksatt en rekke tiltak for å stimulere idretts og friluftsliv. Et innspill fra statlig hold er Stortingsmelding nr. 39 (2000-2001) den såkalte «Friluftsliv meldingen»; her vektlegges at alle skal gis mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende, trivselsfremmende og miljøvennlig aktivitet i nærmiljøet og naturen forøvrig.

Et annet viktig innspill er Stortingsmelding nr. 26 (2011-2012), "den norske idrettsmodellen"; her vektlegges bl.a.: "Idrett og fysisk aktivitet er en kilde til

glede, overskudd, fysisk og psykisk mestring. Idrett handler også om deltakelse i sosiale fellesskap”.

1.3 Fylkeskommunale føringer

- **Østfold mot 2050**
- **Regionalplan Fysisk aktivitet 2011 -2014**

1.4 Folkehelse.

Stortingsmelding 34 (2012-2013) som går under betegnelsen «Folkehelsemeldingen»; har som mål å sette fokus på fysisk aktivitet som et helseforebyggende tiltak:

”Økt fysisk aktivitet er et sentralt virkemiddel for å bedre folks fysiske helse.

Særlig viktig er samordningen av idrett og friluftsliv med tanke på friluftsområdenes betydning for fysisk aktivitet.

Stimulere til levende lokalsamfunn der helse, miljø og kultur ses i sammenheng.

Stimulere frivillige organisasjoner til å aktivisere barn og ungdom.”

”Oppsummert viser sentrale utviklingstrekk at det er behov for en helhetlig gjennomgang av den statlige idrettspolitikken, for å legge til rette slik at alle som ønsker kan drive idrett og fysisk aktivitet.”

1.5 Østfold idrettskrets føringer

- **Strategiplan for perioden 2008 - 2011**

1.6 Kommunale føringer

Planarbeidet i kommunen er styrt av de overordnede strategier, som bl.a. er nedfelt i kommunens måldokument. Det er utarbeidet en mal for delplanprosjektet idrett og friluftsliv, som går under betegnelsen " Kommunal planlegging for idrett og friluftsliv". Rømskog kommune utarbeidet en delplan i 1994. Den neste kom i 2001. Den ble rullert i 2005, revidert i 2006 og den neste kom i 2009.

Hovedintensjonen i delplanen er at den skal være målrettet, tenke helhetlig, langsiktig, prioritere og analysere kortsiktige og langsiktige behov for både for aktiviteter og anlegg.

Delplanen for Idretts- og friluftsliv i Rømskog Kommune 2014 – 2017 imøtekommer et krav fra Kulturdepartementet (rundskriv 35/93) med pålegg til alle kommuner om utarbeidelse av kommunedelplaner for anlegg og områder for idrett og friluftsliv i 1994. Kommunale delplaner skal videre danne grunnlag for tilsvarende fylkesdelplaner og skal ha en hovedrevisjon hvert 4. år. Denne kommunale delplanen skal være et styringsverktøy ved tildeling av kommunale/fylkeskommunale tilskudd og spillemidler. Kommunedelplanen er en betingelse for tildeling av stønad.

2 KLARGJØRING AV BEGREPER

2.1 Idrett

Med idrett forstås aktivitet i form av konkurranse eller trening i den organiserte idretten.

2.2 Fysisk aktivitet

Fysisk aktivitet oppfattes som egenorganisert trenings og mosjonsvirksomhet, herunder friluftsliv og aktiviteter preget av lek.

2.3 Friluftsliv

Friluftsliv er opphold og aktiviteter i friluft i fritida med sikte på miljøforandring og naturopplevelse. Begrepet er nært beslektet med fysisk aktivitet.

2.4 Idrettsanlegg

Det er ulike idrettsanlegg, med ulike krav til standard og utforming. Det har betydning bl.a. i forhold til støtte og tilskuddsordningene. De såkalte *nærmiljøanleggene* defineres som anlegg allment tilgjengelig for egenorganisert trening. *De ordinære anleggene* har mulighet for konkurranser og treningsopplegg for ulike idrettsorganisasjoner. I Østfold finnes bl.a. regionale anlegg, som tilfredsstillende nødvendige krav for profesjonell idrettsutøvelse. *Nasjonale anlegg* skal ivareta behov for idrettskonkurranser på nasjonalt og internasjonalt nivå.

2.5 Friluftsområder og friområder

Fellesbetegnelser på grønne områder som er tilgjengelig for allmennhetens fri ferdsel.

2.6 Kulturbygg

Lokale kulturbygg er fellesbenevnelsen for samfunnshus, kulturhus, grendehus, all-aktivitetshus, bydelshus, bygdetun og organisasjonseide forsamlingshus. De skal fungere som et kulturelt og sosialt møtested for lokalsamfunnet for alle alders- og befolkningsgrupper, lag og foreninger og for all lovlig organisasjons- og kulturvirksomhet. Lokale kulturbygg vil ofte være samlokalisert med andre typer lokaler. Dette kan være skoler, barnehager, idrettsanlegg, bibliotek, næringslokaler med mer.

2.7 Barn og voksne

Barn er i aldersgruppen 6-15 år. *Ungdom* er i alderskategorien 16-19 og *Voksne* er over 20 år.

3 MÅL OG SATSINGSOMRÅDER

3.1 Statlige mål og satsingsområder

Fra Stortingsmelding 26 , "den norske idrettsmodellen" (2012-2013):

" Regjeringen vil legge særlig vekt på noen viktige satsingsområder for den statlige idrettspolitikken de kommende årene:

- Økt satsing på anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet, herunder friluftsliv.
- Bidra til å skape gode rammebetingelser for den organiserte idretten slik at den er i stand til å opprettholde og videreutvikle sine primæraktiviteter.
- Økt satsing på ungdomsidrett. Satsingen på ungdom vil avspeiles i både anleggs- og aktivitetspolitikken.
- Sikre gode rammebetingelser for barneidretten.
- Legge til rette for egenorganisert fysisk aktivitet og friluftsliv.
- Måltrettet satsing for å nå inaktive.

- Bidra til et godt aktivitetstilbud for grupper med behov for særlig tilrettelegging.
- Bidra til å opprettholde og utvikle idretten som en viktig arena for inkludering.”

Statens overordnede mål med idrettspolitikken kan sammenfattes visjonen *idrett og fysisk aktivitet for alle*. Idrett og fysisk aktivitet for alle innebærer at staten gjennom sin virkemiddelbruk skal legge til rette for at alle som ønsker det skal ha mulighet til å delta i idrett eller drive egenorganisert fysisk aktivitet. Med idrett forstås i denne sammenheng trening og konkurransevirkosomhet i den organiserte idretten. Fysisk aktivitet refererer til egenorganiserte trenings- og mosjonsaktiviteter. *I tillegg er det et mål å stimulere til fysisk aktivitet i form av friluftsliv*. Fysisk aktivitet kan selvsagt utøves i en rekke andre sammenhenger enn det som inngår i definisjonen over. For det forebyggende helsearbeidet vil eksempelvis omfanget av fysisk aktivitet i hverdagen være av minst like stor betydning som treningsaktiviteter. Idrett, trening og mosjon er derfor et vesentlig bidrag for å nå nasjonale helsepolitiske mål. Oppsummert kan det derfor sies at idrett er viktig i seg selv, som fellesskapsarena og på grunn av dens potensial til å bidra til å løse utfordringer på andre samfunnsområder.”

Når det gjelder Friluftsliv finner vi det beskrevet slik i Stortingsmelding n. 39 (2000-2001): “Ønsket om naturkontakt og naturoppleving er karaktertrekk som kanskje klarast skil friluftsliv frå andre nærliggjande fritidsaktivitetar. Desse er sjølve grunnstamma i friluftslivet, men også kontakt med kulturminne og kulturmiljø er viktige faktorar. Ein legg òg vekt på fysisk aktiv og miljøvennleg utøving. I dag har folk endå meir reelle behov for periodevis fråvere av stress, støy og motorbruk anten det skjer i urørt natur eller i område som er meir påverka av menneske”.

Satsingsområder og mål er beskrevet slik:

“Alle skal ha høve til å drive friluftsliv som helsefremjande, trivselsskapande og miljøvennleg aktivitet i nærmiljøet og i naturen elles.

Nasjonale resultatmål:

1. Friluftsliv basert på allemannsretten skal haldast i hevd i alle lag av befolkninga.
2. Barn og unge skal få høve til å utvikle dugleik i friluftsliv.
3. Område av verdi for friluftslivet skal sikrast slik at det fremjar miljøvennleg ferdsel, opphald og hausting, og at naturgrunlaget blir teke vare på.
4. Ved bustader, skular og barnehagar skal det vere god tilgang til trygg ferdsel, leik og annan aktivitet i ein variert og samanhengande grøntstruktur med gode samband til omkringliggjande naturområde.

Dei to første, nasjonale måla er aktivitetsorienterte og *vil fremje sjølve utøvinga av friluftsliv*, mens dei to neste skal medverke til å *dekkje dei arealbehov friluftslivet har*. Målgruppa barn og unge er gitt særleg prioritet. Den aktivitetsskapande verksemda blir teken hand om av dei frivillige organisasjonane, skulen og barnehagane, mens det å sikre arealbehovet til friluftslivet i hovudsak er sett på som ei reint offentleg oppgåve.”

3.2 Fylkeskommunale mål og satsingsområder

- **Østfold mot 2050, 2009-2012**

Fylkesplan for Østfold; Østfold mot 2050, har visjonen ”**Grenseløse Østfold**”. Planen er bygd opp med utgangspunkt i 3 hovedtema: **Levekår og folkehelse – Verdiskaping – Miljø**

I planen er det gjennomgående et særskilt fokus på klima – og energi som er den viktigste globale utfordringen, mens **folkehelse** er en av Østfolds største utfordringer.

Med utgangspunkt i de 3 hovedtemaene er det formulert 3 langsiktige hovedmål for utviklingen i Østfold.

Levekår og folkehelse: God livskvalitet for alle som bor i Østfold

Verdiskaping: Østfold skal være attraktiv for mennesker og kapital, og tilby et velfungerende arbeidsmarked med et bærekraftig næringsliv preget av innovasjon, kompetanse og samhandling.

Miljø: Østfold skal være et fylke som ivaretar klima, natur og kulturlandskap, og som tar miljøhensyn i offentlig og privat sektor.

- **Regionalplan Fysisk aktivitet 2011 -2014**

Planen beskriver og begrunner hvilke føringer som skal ligge til grunn for prioritering av de virkemidler østfoldsamfunnet har for å stimulere til økt fysisk aktivitet – for flest mulig. Virkemidlene er av to hovedtyper:

- Økonomiske virkemidler, som spillemidler, statlige friluftsmidler og fylkeskommunale midler.
- Juridiske virkemidler som plan- og bygningsloven, relevante særlover og fylkesplanen.

Planen beskriver hvilke føringer som bør ligge til grunn for de økonomiske virkemidlene fylkeskommunen er satt til å forvalte, både når det gjelder fordeling av statlige midler og disponering av egne midler.

Planen gir føringer for hensyn som bør tas i kommunale planer, både i samfunnsdelen og i arealplanlegging.

Planen er delt i to ; del A: Friluftsliv og del B: Idrett.

Del A: Friluftsliv

Friluftsliv er en del av vår kultur, koster lite å tilrettelegge og har potensial til å aktivisere mange. I flere overordnede statlige styringsdokumenter uttrykkes det tydelig at fysisk inaktivitet er i ferd med å bli framtidens store helseproblem. Sosiale ulikheter med hensyn til livsstil er en viktig utfordring for samfunnet. Friluftsliv er en av de viktigste satsingsområder for å øke fysisk aktivitet og styrke folkehelsen.

Mål friluftsliv:

Alle i Østfold skal ha mulighet til friluftsliv som helsebringende, trivselsfremmende og miljøvennlig aktivitet, i nærmiljøet og i naturen ellers. I folkehelsearbeidet skal friluftsliv ha en sentral plass utviklingen av Østfoldsamfunnet, og friluftsliv skal være et viktig tema i samfunnsdebatten og på den politiske dagsorden.

Alle delmål og friluftslivstiltak i planen skal bygge på dette hovedmålet.

Miljødepartementet, som statlig organ, har følgende hovedkriterier som skal være bærende for friluftslivet:

- Skal være helsebringende
- Skal være miljøvennlig
- Styrke allemannsretten
- Naturområder i og ved byer og tettsteder er svært viktige arealer å prioritere for å sikre friluftsliv som en aktivitet for alle.

Del B: Idrett

Det er en målsetning for idretten at alle skal kunne delta. Dette vil i noen tilfeller kreve spesiell tilrettelegging, og målet er å føre en idrettspolitik som følger prinsippene om universell utforming. Universell utforming skal være et gjennomgående prinsipp, men i handlingsprogrammet for idretten har det særlig fått fokus under "Anlegg og områder for fysisk aktivitet".

Planen har et handlingsprogram for idretten og er bygd opp med tre fokusområder:

- **aktivitetsfremmende tiltak**
- **anlegg og områder for fysisk aktivitet**
- **programsatsning i Østfold**

Aktivitetsfremmende tiltak har følgende mål:

- Folkehelseperspektivet er med i all planlegging
- Øke den fysiske aktiviteten blant barn og ungdom i Østfold
- Bevare frivilligheten i Østfold-idretten
- Styrke idrettens organisasjon på kommunalt nivå
- Gi utviklingsmuligheter for talenter innen idrett og som kan hevde seg i toppen av norsk idrett og legge til rette for idrett/ utdanning
- Gi mennesker som står utenfor arbeidslivet mulighet til å delta i et aktivetsmiljø
- Etablere "Verdens beste idrettsregion" for og mellom følgende brukergrupper på norsk og svensk side; idrettsforeninger, ungdom og ungdomsledere, inaktive voksne og aktuelle samarbeidspartnere (skole, foretak, kommuner) og folkehelseprosjekter i samarbeid med næringslivet
- All ungdom gis et fysisk aktivitetstilbud – uansett tilknytning til organisasjoner

Anlegg og områder for fysisk aktivitet:

Planlegging av anlegg for idrett og friluftsliv skal gå inn som en naturlig del av planprosessen sammen med andre arealkrevende tiltak. Det må derfor legges særlig vekt på nåværende og framtidig utbyggingsmønstre når det gjelder boliger, skole, friområder og trafikkanlegg m.v. Det er viktig å samordne planleggingen av friluftsliv- og idrettsanlegg i skog og mark slik at sammenfallende behov og ressurser utnyttes. Sambruk og flerbruk er stikkord i denne sammenhengen.

Det må legges vekt på interkommunalt samarbeid på basis av regionale behovsvurderinger når det heretter skal gis støtte til bygging av større anlegg innenfor planperioden.

Anlegg og områder for fysisk aktivitet har følgende mål:

- Gjennomføre partnerskapsmodellen i alle tilbud
- Nærmiljøanlegg og rehabilitering av eksisterende idrettsanlegg skal prioriteres
- Idretts- og friluftsanlegg skal planlegges sammen for å få til felles enhetlige løsninger
- Det skal skje en samordning mellom kommunene når større anlegg skal bygges
- Behovsanalyse skal legges til grunn for utbygging/prioritering
- Det skal tilrettelegges for utvidet bruk av eksisterende og nye anlegg
- Tilgjengeligheten skal økes for rullestolbrukere og andre med nedsatt funksjonsevne
- Det skal stilles krav til at kommunale arealplaner sikrer tilstrekkelige områder til idrett og friluftsliv

Universell utforming:

Prinsipper for universell utforming skal legges til grunn i utformingen av bygninger og uteområder. Planlegging, prioritering og gjennomføring av tiltak må skje i samarbeid med råd /organisasjoner for funksjonshemmede.

Mål: Det skal legges til rette for at alle i Østfold kan drive med idrett-uavhengig av funksjonsnivå

Skyteanlegg:

Østfold har mange skyteanlegg av ulike kategorier. Det er gjennomført og planlagt relativt mange skytteranlegg med elektroniske skiver. Planen beskriver et klart behov for å koordinere utbyggingsvirksomheten, ikke minst med tanke på de miljømessige konsekvenser som utbygging vil kunne medføre for bolig- og friluftsområder.

Fylkesplanen 2009-2012 foreslår gjennom et eget handlingsprogram en styrt samordning av de mange uteanleggene med samling om noen få større regionale anlegg. Eventuelle nye anlegg og anleggsenheter bør vurderes lagt til eksisterende større baner. Baner som er modne for rehabilitering bør vurderes nedlagt, eller samordnet med større eksisterende eller flyttet til et utpekt område for miljøbelastende anlegg.

Mål: Samordne uteanleggene til noen få regionale anlegg.

Motorsportsanlegg:

Østfold har i dag 13 motorsportsanlegg. Av miljømessige hensyn bør lokalisering av anlegg for motorsport samles på utpekte steder i fylket. Alle anlegg av disse kategoriene gis særskilt konsekvensvurdering på bakgrunn av regionale og miljømessige betraktninger før spillemidler kan gis.

Mål: Samle anlegg for motorsport på utpekte steder i fylket.

Programsatsning i Østfold:

Det satses på følgende:

- Idrettshaller med tilleggsfunksjoner tilrettelagt for mindre idretter
- Prosjekter som gir gode kombinasjonsløsninger ved samlokalisering
- Svømmehaller med minimum 25m basseng
- Anlegg for nye idretter og aktiviteter
- Andre prioriterte prosjekter

Kriterier for programsatsningen:

- Spillemidler tildelt under programmet kommer i tillegg til ordinære spillemidler
- Som hovedregel skal byggestart for anlegget være senest to år etter at tilsagn om ekstraordinære spillemidler er gitt
- Kommuner sender søknader til fylkeskommunen
- Fylkeskommunen samordner søknader fra kommunen i eget fylke og oversender søknadene til Kulturdepartementet innen søknadsfristen

Svømmehaller:

Det er registrert 36 svømmeanlegg i Østfold. De aller fleste bygd på 60- og 70 tallet. Flere av anleggene er rehabilitert, men mange gjenstår. Det er fortsatt behov for nye svømmehaller i Østfold og rehabilitering av eksisterende anlegg. Kulturdepartementet har de siste årene prioritert svømmeanlegg gjennom programsatsningen.

Mål:

- Fylkets svømmehaller skal tilfredsstillende en akseptabel standard hva angår vannkvalitet og bruk
- Kystfylket Østfold må ta høyde for at det er tilstrekkelig antall anlegg for svømme- og livberging som holder kvalitetsmessig god standard

Strategi:

- Kommunene ber svømmehalleiere om å foreta en gjennomgang av sine anlegg i samsvar med forutsetninger og retningslinjer for en standardheving

Interkommunale anlegg:

Departementet åpner for muligheten til å søke om ekstra tilskudd til større interkommunale idrettsanlegg på gitt vilkår.

Mål: Å få tilsagn om tilskudd på anlegg som faller inn under ordningen

Strategi: Drøfte aktuelle interkommunale/ regionale anlegg med aktuelle kommuner

Flerbrukshaller:

Det er bygd 37 flerbrukshaller i Østfold ved bruk av spillemidler. I tillegg kommer en håndfull haller uten spillemidler. Flerbrukshallene er anvendbare til mange aktiviteter og idretter, også for barn og unge. Denne type haller har derfor blitt prioritert av mange kommuner. De mange små idretter har tilpasset seg flerbrukshaller. I departementets satsningsprogram er det derfor åpnet for at flerbrukshaller bygges med tilleggslokaler for de mindre idrettene.

Mål: Gi mindre idretter tilpassede lokaler i tilknytning til flerbrukshaller

Strategi:

- Øke tilskuddsmuligheter for tilleggslokaler i flerbrukshaller
- Rette oppmerksomheten på anleggsbehovene for de mindre idretter

3.3 Østfold idrettskrets mål og satsingsområder

- **Strategiplan for perioden 2008 - 2011**

Visjon - "Idrett for alle"

Østfold Idrettskrets (ØIK) skal bidra til å sikre norsk idretts overordnede visjon "Idrett for alle" for alle gjennom å arbeide for en åpne og inkluderende idrett.

ØIK skal arbeide for at befolkningen i fylket gis mulighet til å utøve idrett og fysisk aktivitet i sunne former ut fra ønsker, behov og forutsetninger.

Mål - "En åpen og inkluderende idrett"

- Målet bygger på verdier som integritet, likeverd, toleranse forståelse og respekt.
- En "åpen og inkluderende idrett" må først og fremst realiseres i idrettslagene som er selve fundamentet for all idrettsaktivitet og fellesskap.
- En "åpne og inkluderende idrett" vil utfordre den framtidige leder- og trenerrollen i forhold til verdier, holdninger, kunnskap, praktiske og sosiale ferdigheter.
- Ledere og trenere i idrettslaget har et spesielt ansvar for å skape gode miljøer og utvikle idrettslagene som en sosial og inkluderende arena, og være med på å tilrettelegge for aktivitet preget av glede, fellesskap, helse og ærlighet.
- Det å ivareta viljen til frivillig innsats er avgjørende for at idretten fortsatt skal blomstre og utvikle seg.

En "åpen og inkluderende idrett" handler om:

- Gi flere barn, ungdom og voksne et bedre tilbud
- Inkludere grupper som ikke finner seg godt nok til rette i idrettslagene
- Vise respekt for menneskeverdet og sikre like muligheter for vekst og utvikling
- Øke det frivillige engasjementet og den lokale verdiskapning

Mål - for videre anleggsutvikling:

- ØIK skal arbeide for å bedre idrettslagenes anleggsforhold i samarbeid med alle særkretser og idrettsråd i Østfold, også til beste for egenorganisert aktivitet.
- Utbyggingen av idrettsanlegg er i stor grad avhengig av spillemidlene. Behovet for ytterligere spillemidler til anlegg er stort, og det er betydelig udekket behov for å få realisert normal anleggsutbygging i fylket.
- For å sikre at spillemidlene blir brukt mest mulig effektivt, bør idretten få større medbestemmelse i anvendelsen av disse midlene.
- Fokus skal ligge på idrettsanlegg med stort brukerpotensiale og flerbruksanlegg, således vil idrettens mangfold i betydelig grad være med å legge premisser for utforming av de fremtidige idrettsanlegg.
- Medvirke til prosesser som sikrer mangfold innen idretten, ved at mindre idretter også får innflytelse for å kunne utvikle sine anleggsbehov.
- Lokalisering av idrettslagene bør være i lokalmiljø/nærmiljø der barn og unge bor, spesielt nærmiljøanlegg. Således vil anleggene kunne bli viktige sosiale møteplasser, hvor barn og unges interesser og behov blir ivaretatt.

3.4 Kommunale mål og satsingsområder

Planen for idretts- og friluftsliv ble sist revidert i 2009. Ett av de overordnede målene for idrett og friluftsliv i Rømskog lyder som følger:

”Det er et mål at befolkningen skal kunne tilbys et variert tilbud i tråd med bygdas tradisjoner innen idrettsliv og friluftsliv. Dette skal være en rettesnor for planlegging og utbygging av fremtidige tilbud på området.”

Idrett

Lokale idrettslag og foreninger er gjennom sin brede tilslutning et av sivilsamfunnets viktigste bidrag til gode og trygge oppvekstvilkår. Idrett rekrutterer bredt og er en av samfunnets viktigste inkluderingsarenaer. Svært mange barn har erfaring fra idretten. Selv om oppslutningen blir gradvis lavere i løpet av ungdomsårene, er idrett en dominerende fritidsaktivitet også for denne aldersgruppen.

Fysisk inaktivitet er et voksende samfunnsproblem.

Det er i første rekke en mer stillesittende hverdag som er årsaken til at kun 20 prosent av befolkningen oppfyller myndighetenes anbefalinger om daglig fysisk aktivitet. Andelen som oppgir at de trener eller mosjonerer regelmessig har aldri vært høyere enn i dag.

Rømskog Kommune med sine mange lag og foreninger skulle ha et godt utgangspunkt for å gi et verdifullt tilbud til alle.

Friluftsliv.

Ønsket om naturkontakt og naturopplevelse er karaktertrekk som kanskje klart skiller friluftsliv fra andre nærliggende fritidsaktiviteter. Disse er selve grunnstammen i friluftslivet, men også kontakt med kulturminner og kulturmiljø er viktige faktorer. I den før nevnte stortingsmeldingen heter det at friluftslivspolitikken bør legge hovedvekten på en kjerne av ikke konkurransepreget, ikke motoriserte fritidsaktiviteter som skjer på allment tilgjengelige, naturpregede områder. I dag har folk enda mer reelle behov for periodevis fravær av stress, støy og motorbruk enten det skjer i urørt natur eller i område som er mer påvirket av menneske.

Rømskogs naturområder gir et særdeles godt utgangspunkt for friluftslivsaktiviteter: Turstier, sykkelstier, kanopadling, fiske etc.

3.4.1 Kultur

Rømskog Kommune oppleves som en god kommune å bo i og anerkjent for: ”Et tett og godt samarbeid med frivillige organisasjoner, et godt oppvekstmiljø og gode tjenester til alle aldersgrupper”. Ulike festivaler og kulturelle tiltak støttes og det deles ut hver 17.mai en Ungdommens Kulturpris. Kulturetaten ønsker å være delaktig støttende i mangfoldet av kulturelle aktiviteter herunder friluftsliv og idrett gjennom støtteordninger og møteplasser for å utvikle ideer og prosjekter.

3.4.2 Forvaltning og arealplan

Kommunens arealplan er juridisk bindende og trekker opp nødvendige retningslinjer for all arealbruk. Her fremgår mer spesifikke grenseoppgangen mht. allemannsretten. Bl.a. spørsmålet om strandsoner, bebyggelse i nærheten av kulturminner og turstier mv. Strandsonestemmelsen for

Rømsjøen er 100 meter for bolig og fritidshus, tilsvarende 100 meter for øvrige vann. Arealplan ble vedtatt 25.09.08.

3.4.3 Turisme/næring

Med sine store skogkledde åser, mange innsjøer og vann, skiller Rømskog seg ut som en spesiell og naturskjønn perle i det ellers flate Østlandslandskapet. Østfolds høyeste punkter, - Slavasshøgda, Haukenesfjellet og Slottet ligger i Rømskog. Over 100 sjøer og tjern gir rike frilufts- og fiskemuligheter. Rømsjøen, 14km² stor, gir muligheter for bading, fiske, seiling og padling. Det ligger to campingplasser i kommunen og et SPA-hotell, samt at Haukenestårnet er en selvbetjent DNT- hytte.

Nesten 2/3 av de sysselsatte i kommunen arbeider utenom egen hjemkommune. Flesteparten av disse arbeider i nabokommunen Aurskog-Høland.

Næringslivet i Rømskog har mulighet til økonomisk støtte gjennom de distriktpolitiske virkemidlene til Innovasjon Norge. Rømskog kommune har opprettet et eget, kommunalt næringsfond. Det blir kunngjort om søknadsfrister og betingelser når dette er aktuelt.

I kommunen er det to privateide campingplasser. Det er også et ønske om å etablere rasteplasser langs FV 21. Eidet er ved flere anledninger foreslått som egnet sted for forbipasserende.

3.4.4 Tekniske tjenester og miljø.

Hovedmål som berører tekniske tjenester, miljøvern, naturforvaltning og landbruk har bl.a. denne målsettingen:

Det skal arbeides for et miljøvern som sikrer en fremtidsrettet forvaltning av miljøet og naturressursene. Kommunen skal sørge for at dagens åpne landskap blir værende åpent.

Det skal arbeides for et landbruk i balanse med naturgrunnlaget og kulturlandskapet i kommunen og en arealdisponering som sikrer produksjonsgrunnlaget og andre ressurser for fremtidige generasjoner.

3.5 Lokale mål for lag og foreninger

Idrettslaget og beslektede lag og foreninger har som mål å stimulere til mest mulig aktiviteter blant barn og unge. Medlemstallet i lag og foreninger er høyt, 850 medlemmer fordelt på 25 lag og foreninger, halvparten av dem er under 20 år. Aktivitetsnivået er høyt og mange er medlem flere steder.

En innfallsvinkel er å oppfordre foreldre og pårørende til å gå foran med et godt eksempel. Ytterligere mål er å vinne over seg selv og lære å tape og vinne.

Trimaspektet anses å være viktig og det sosiale fellesskapet før og etter renn. Konkurransespektet er mindre betont.

Jeger og fiskeforeningene har som sitt primære mål å tilby jakt og fiske til de som bor i området og legge ut jaktrettigheter til salg og salg av fiskekort.

Dessuten drive tiltak for å fremme vilt og fiskebestand.

Det selges i underkant av 200 fiskekort totalt på årsbasis. Som et ledd i kalkingsplan for Østfold foretas vannprøver og kalking av vann. I noen vann er det sluppet ut ørret. I Ertevannet og Hølvassdammen er det nedlagt et formidabelt dugnadsarbeid for å sikre vannføringen i Ertevassbekken og Langebekk. Dammprosjektet er opparbeidet med tømmer og gyttegrus.

3.5.1 Økonomiske forutsetninger

Foreningenes inntekter er basert på medlemskontingent, sponsorinntekter, kulturmidler, fester arrangementer, spillemidler, salg av fiske- og jaktrettigheter.

Kommunale tilskudd

Den økonomisk tilskuddsordningen og støtten fra kommunen utløser ca.kr.150.000,- årlig til lag og foreninger. Tildelingskriteriene legger vekt på aktivitetsnivå og prioriterer barn og unge under 20 år. Dessuten er det anledning å søke støtte til enkelt arrangementer og lederopplæring.

4 STATUS

4.1 Om Rømskog

Rømskog er en skogkommune beliggende i den nordøstre delen av Østfold, på grensen mot Sverige. Arealet er 184 km² og innbyggertallet i underkant av 700. Rømskog ble i 1902 skilt ut fra Rødenes som egen kommune og er blant de minste kommunene i landet.

4.1.1 Folketall

Kommunens størrelse i folketall og den spesielle geografiske beliggenhet i Østfold, gir kommunen et særpreg. Det jobbes med nye indikatorer på befolkningsøkning i et fremtidig måldokument som skal gjelde frem til 2015. Folketallet i 2013 er i underkant av 700.

4.1.2 Arealfordeling

Arealdelplan regulerer områder til boligbygging og næringsområder. Hyttebyggingen er begrenset med et tak på 100 hytter i planperioden.2008 – 2019. I utarbeidelsen av arealdelplan vurderes arealbruken opp imot friluftsinnteresser, selv om kommunen har rikelig med friområder. Kommunens arealplan er juridisk bindende og trekker opp nødvendige retningslinjer for all arealbruk. Her fremgår mer spesifikke grenseoppgangen mht. allemannsretten. Bl.a. spørsmålet om strandsoner, bebyggelse i nærheten av kulturminner og turstier mv. Strandsonestemmelsen for Rømsjøen er 100 meter for bolig og fritidshus, tilsvarende 100 meter for øvrige vann. Arealplan ble vedtatt 25.09.08.

4.1.3 Natur/jordbruk/skogbruk

Kommunen har lang og solid bakgrunn i forvaltning av naturressurser. Tilknytning til skog og mark var tidligere forbundet med arbeid i skogen og fangst og fiske, for å dekke ernæringsbehov. Dette bildet har endret seg radikalt. Jakt og fiske i dag har vel så mye et sosialt aspekt og skogsarbeidet er stort sett mekanisert. For å stimulere tilveksten i befolkningen, vil mulighetene for friluftsliv stå som et sentralt markedsføringselement.

4.2 Idrettsanlegg

Se punkt 6: Evaluering av delplanen 2009-2013

4.3 Kulturbygg

Kommunens kulturhus ble åpnet i 2001 og innehar bl.a. en gymnastikksal, som er opptatt med trimaktiviteter uken igjennom. Videre kan nevnes

trimrommet med ulik apparatur, som er i jevnlig bruk. Det forvaltes av Idrettsforeningen og det fordres medlemskap i foreningen for kunne bruke det. Det er laget en plan for kommunens **kulturgård og bygdetun på Kurøen**. I sommersesongen holdes stedet åpent 2 måneder for matutsalg og ulike aktiviteter. Det foregår privat kanoutleie på stedet. Kommunen legger ut flytebrygger, hoppetårn og setter opp rastebord i forbindelse med badeplassene og tar ansvar for renovasjon og vedlikehold på områdene **Trosterud skolemuseum** ligger helt ved grensen til Sverige. Det holdes åpent noen dager om sommeren og kan besøkes etter avtale med kommunen. Kommunen har et hus ved Normeka som i dag **huser en fritidsklubb** og disponeres i tillegg av pistolklubben.

4.4 Friområder

Rømskogs større skogsområder er friområder der det finnes 6 merkede løyper. Kommunens mange sjøer innbyr til kanoturer og fiskeing. Ved Rømsjøen er det to offentlige badestrender. Båtlivet er regulert på visse områder i Rømsjøen, med hastighetsbestemmelse nord for en linje fra Storøya til Kurøen. Her gjelder maksimumsfart på 5 knop. I 2013 kom det nye bestemmelser m.h.t. begrensinger/vannscooter. Grunnene i sjøen er merket, slik at båtlivet kan ferdes trygt Mange velger bort skogen pga rovdryfrykt. En gang og sykkelsti fra Steinbyfeltet til Eidet vil være ulykkesforebyggende langs 60 sonen på Rv.21. Dessuten vil det gi helsemessig gevinster, dersom folk kan gå og sykle langs denne ruten. Det er i tråd med regjeringens og kommunens satsning på Folkehelsearbeidet.

Kommunen deltok i et interregionalt samarbeidsprosjekt med Sverige, for noen år tilbake. Stier ble Kryddet og tre nye opparbeidet. Merking av løyper ble foretatt og informasjonstavler ble satt opp. I samme forbindelse ble det lagt ut flytebrygger i Rømsjøen..

Endelig er det utarbeidet er et digitalisert turistkart og en informasjonsbrosjyre, som er spesielt myntet på turinteresserte. Registrering, merking og rydding av dyregraver, inngår som et tiltak for å fremme friluftslivet kombinert med kulturopplevelse. Det foregår en kontinuerlig sporing og registrering av rovdyr. Rømskog inngår i forvaltningsområdet for ulv , som virker inn på lokal befolkningens bruk av friområdene.

Siste restaureringsobjekt er branntårnet på Haukenesfjellet. Tårnet inngår i Den Norske Turistforeningen sine tilbud som overnattingshytte. Tårnet er det høyeste utsiktspunktet i Østfold og fatter interesse for turfolk også utenfor kommunens grenser. Restaureringen er finansiert med tippemidler, kommunal støtte, støtte fra turistforeningen og private sponsorer. Det er nedlagt en betydelig dugnadsinnsats.

Gapahuk på Storøya 2009 ble finansiert fra prosjekt "Opplev Grenseland. Umontert utedo skal ha blitt montert i 2010.

4.5 Aktiviteter – Lag og foreninger

Oversikt/ Status lag og foreninger pr 31.1.2 2012:

NAVN	MEDLEMSTALL	DERAV UNDER
------	-------------	-------------

		20 ÅR
Rømskog Ski- og Orienteringsgruppe	143	29
Rømskog Søndagsskole	20	20
Club 18	25	25
KRIK –Rømskog	42	32
Rømskog Husflidslag	70	0
Rømskog og Setskog Fotballgruppe	141	64
Rømskog Pensjonistforening	72	0
Rømskog IL Motorsport	21	6
Rømskog Idrettsskole for barn	33	33
Rømskog Barnegospel	35	35
Rømskog Setskog A-Lag Fotball	26	9
Småbarnscafe	8	8
Rømskog Musikkorps	17	6
Nordre Rømskog Jeger- og Fiske for.	80	5
Rømskog ungdomskor / Plus		27
Rømskog Ungdomsforening	44	24
Rømskog Historielag	54	
Den norske Turistforening Indre Østfold	21	3
Rømskog Skytterlag	92	6
Tilsammen	944	332

I Rømskog med sine 689 innbyggere er medlemstallet i idrettslag og andre lag og foreninger høyt og mange er med i flere lag og foreninger. Det er til sammen 326 medlemmer under 20 år av et samlet medlemskap på 944. I tillegg til listen ovenfor arrangeres det regelmessig fotturer av turlaget Stemningen, det finnes et lokalt initiativ for eldredans, et kurs i Aerobic for damer og ukentlig "gubbetrim".

Barneidretten

Målgruppen er barn 3-6 år. Stedsvalget er i utgangspunktet gymsalen på kulturhuset. Møtepunktet er annenhver torsdag i skoleåret. Det er også balltrening for 6-10 klassinger samme dag.

Skytterlag/Jeger og fisk

- Rømskog skytterlag har 92 medlemmer, hvorav 6 medlemmer er under 20 år. Felt og baneskyting inngår i aktiviteten, samt konkurranseskyting på større stevner. Rømskog Pistolklubb har 36 medlemmer, hvorav 2 er under 20 år. (pr 31.12.2011). Det pågår treningskvelder i deler av året, samt enkelte klubbmesterskap.

- Rømskog lerduebane fører ikke medlemsregistre, da de er registrert i Jeger og Fiskeforeningen i kommunen. I vår og sommersesongen er det ukentlig treningskyting. Det arrangeres også enkeltstående mesterskap.

- Vestre Rømskog Jeger og Fiskeforening har 47 medlemmer og 1 under 20 år.(pr 31.12.11) Nordre Rømskog Jeger og Fiskeforening har 78 medlemmer, hvorav 1 er under 20 år.(pr 31.12.11) Det pågår fiskekonkurranser for barn, treningskyting på elg og salg av jaktkort/fiskekort. Det finnes også jaktlag på Trosterud og Flaten.

- Rømskog elgbane har 80 medlemmer, der 6 er under 20 år.(pr 31.12.11) Treningskyting for rifle og storviltprøven på elg og rådyr har hovedfokuset.

Idrettsforeninger

Rømskog Idrettslag har 343 medlemmer. Her innbefattes både passive og aktive medlemmer.

Enkelte medlemmer deltar i flere grener av aktivitetene som idrettslaget har å tilby.

Idrettskolen

Idrettskolen holder til i gymsalen på kulturhuset hver onsdag i skoleåret.

Målgruppen er barn under skolealder. Det foregår også aktiviteter ute, dersom vær og føreforhold tillater det.

Aerobic

Denne trimgruppen møtes en gang i uken. Målgruppen er primært ungdom og voksne kvinner, men utelukker ikke begge kjønn.

Volleyball

Volleyballtrening foregår i kulturhuset. Aktiviteten foregår som trening og lek.

Det spilles ikke i turneringer. Målgruppen er ungdom og voksne.

Herretrim.

Målgruppen er unge og voksne menn. Det trenes to ganger pr. uke, Det trenes ute om sommeren og inne i gymsalen vinterstid.

Friidrett

Målgruppen er voksne. Det er tre treffpunkter i høstsemesteret, der det inngår mulighet for å ta ulike idrettsmerker.

Ski og O-gruppa.

Det er fire O-kart. "Haukenes", "Klinten" og "Klubben" er digitaliserte kart.

.Deler av "Skurås" er også digitalisert, Det foregår trenings- og karusell løp om sommeren i O-gruppa. Videre er det turorientering, hvor det settes ut poster, som deltakerne kan oppsøke når som helst fra mai til oktober. På hver

post er det et spørsmål som deltakerne besvarer ved å stemple for rett svaralternativ.

Idrettslaget disponerer to hoppbakker. Ambisjonen er hopp trening 1 gang pr. uke høst og vinter. Hoppaktiviteten har tatt seg opp i den senere tiden. Det arrangeres klubbrenn både i hopp og langrenn.

Fotballgruppa

Det er Setskog og Rømskog fotballgruppe. Det er over 50 barn og unge som er med i Setskog og Rømskog fotball. Trening pågår 1-2 ganger pr uke De øvrige trener noe mer. En rekke kamper går på Rømskog stadion. A-lags fotball gjenoppstod i 2007.

Motorsport.

Idrettsgrenen er organisert i Idrettslaget. I oktober og mars arrangeres det en aktivitetsdag for ungdom på Engen. Det kjøres bl.a. 4-hjulinger. Motorsport er et satsningsområde for reiselivsnæringen i Indre Østfold.

En privat skogeier har tilbudt områder i egen skog til endurobane.

Beliggenheten har alle forutsetninger for å tilfredsstille utøvere og ivareta støyhensynet. Reguleringsarbeider pågår.

5 VIRKEMIDLER

Det er både juridiske og økonomiske virkemidler som er aktuelle i denne sammenhengen. Frilufsloven, Plan- og bygningsloven, Naturvernloven, Kulturminneloven, Viltloven, Vassdragsloven og Motorferdselsloven er lover som kan komme til anvendelse. De viktigste økonomiske virkemidlene er spillemidler, kommunale tilskudd og mva-komp. I tillegg kan det finnes noen midler til friluftsliv og tilrettelegging for allmennheten gjennom Miljødirektoratets naturforvaltningsmidler og gjennom jordbruksavtalen.

5.1 Spillemidler

De økonomiske forutsetningene for statens anleggspolitikk er knyttet opp mot spillemidler. Spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet er hjemlet i "pengespilloven". Overskuddet fra spillvirksomheten fordeles til idrettsformål, kulturformål og til samfunnsnyttige eller humanitære organisasjoner som ikke er tilknyttet Norges idrettsforbund og olympiske og paraolympiske komité.

Spillemidlene fordeles på disse anleggstypene:

- Ordinære anlegg inkludert rehabilitering, der en kan søke om midler på inntil 1/3 av godkjent kostnad der maksimalt tilskuddsbeløp er kr. 1000 000 hvis ikke annet gjelder. Nedre grense for godkjent kostnad er kr. 150 000.
- Nærmiljøanlegg som er anlegg eller områder tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet, hovedsakelig beliggende i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder. Det gis støtte med inntil 50 % av godkjent kostnad som er begrenset oppad til kr. 600.000. Nedre godkjent ramme er kr 50.000.

5.2 Kommunale tilskudd

Ved opparbeidelse eller rehabilitering av kommunale anlegg avsettes midler på investeringsbudsjettet. For anlegg i regi av andre utbyggere bidrar ofte kommunen med tilskudd. I tillegg tildeles lag og foreninger årlig kulturmidler til drift. Tildelingskriteriene legger vekt på *aktivitetsnivå* og prioriterer *barn og unge under 20 år*. Dessuten er det anledning å søke støtte til enkelt arrangementer og lederopplæring.

5.3 Mva-komp

Alle som oppfyller vilkårene for å motta spillemidler til idrettsanlegg, med unntak av kommuner/fylkeskommuner og kommunale foretak kan på grunnlag av anleggsregnskapet søkes om kompensasjon av merverdiavgift. Ordningen er rammestyrte det blir tildelt midler etter søknad innenfor den rammen Stortinget bevilger for det enkelte år.

6 EVALUERING AV DELPLAN FOR IDRETTS- OG FRILUFTSLIV I RØMSKOG - KOMMUNEDELPLAN FOR KULTURBYGG OG FYSISK AKTIVITET 2009 – 2013

6.1 Anleggsenheter

I den årlige oppjustering av anleggsenheter i forbindelse med spillemiddelsøknader inngår følgende oversikt:

6.1.1 Hoppbakker

Lykkjemyra hoppbakker består av to enheter. Den ene bakken har stillas, men uten lys og betegnes som en K50 bakke. Den er lite i bruk fordi det krever mye tid å preparere bakken. Den andre bakken har imidlertid lysanlegg og godt brukt. Bakken har naturlig tilløp og dekker både K6, K15 og K25.

6.1.2 Skytteranlegg.

Rømskog skytterbane er rustet opp med ny støydempet standplass, nytt skytterhus og utbedring av vei vann og kloakk er på plass. Skytterlaget og jeger- og fiskeforeningene har gått sammen om å oppjustere banene med elektroniske skiver og ombygging av standplass. I søknadsrunde for 2007 ble det uttelling på tippemidler på to av baneanleggene 100 m. I 2009 ble 200m imøtekommet med tippemidler. En elgbane er også gjennomført og disponeres av alle skytterlag. Hele anlegget kan da betraktes som et moderne skytteranlegg etter dagens krav.

Pistolklubben og Skytterlaget har eget rom i Fritidsklubblokalene. Det jobbes med å finne annet høvelig lokale slik at hele Ungdomslokalet kan brukes som et ungdommens kulturhus. Videre jobbes det med å flytte lerduebanen til Rømskog skytebaneanlegg.

6.1.3 Ballbaner

Håndballbanen ligger i tilslutning til skolegården og er asfaltert. Den egner seg kun til lek, spesielt myntet på skoleelevene. I 2003 ble det bygget en ballbinge på skoleplassen. Ballbingen kan fritt anvendes av alle, men er forbehold skoleelevene i skoletiden. Både håndballbanen og ballbingen utløste spillemidler.

Fotballbanen ble renoveret i 2005 og brukes nå for fullt til trening og lokale turneringer. Idrettslaget legger opp til en utvidelse av klubbhuset bl.a. med nødvendig våtromsanlegg. Søknaden om tippemidler i 2009 ble innfridd. Søknad fremmet i K-styre sak 71/06 gav kommunestyre tilsagn på kr. 350 000,- til delfinansiering av anlegget. Det betyr at det nye klubbhuset kan ferdigstilles våren 2010.

I 2007 ble volleyballbanen åpnet på Kurøen bygdetun. Den er godt besøkt og er et sosialt tilknytningspunkt for ungdommen i bygda.

6.1.4 Kart

Det er kart til fire områder i forbindelse med orientering. Det gjelder Haukenesfjellet, Skurås, Klinten og Klubben. Klintenkartet ble oppjustert og digitalisert i 2004 ved hjelp av spillemidler. Det jobbes nå med å fornye Haukenesfjellet., som nå er digitalisert og kan oppjusteres årlig. Kartet vil utvides til Sagtjern, overlappe Skurås og etter hvert også kunne omfatte det nye Spa-hotellet.

I forbindelse med interregionalt samarbeid med Østervallskog, er det utarbeidet et kartverk med tanke på turstier og sykkelstier. Det gjelder Stemningen, Vestsida, Ringsbyveien, Venemorunden, Hølvassveien. Jeger og fiskeforeningen har også utarbeidet et detaljert kart myntet på deres behov.

I forbindelse med et skilt-samarbeid grensekommunene imellom, vil det komme opp informasjonsskilt på egnede steder i kommunen, deriblant et oppdatert oversiktskart med severdigheter og turstier.

6.1.5 Skiløyper

Lysløypa har to løypetraseer, henholdsvis 2 km og 3km lange. Skianlegget ble oppgradert for noen år tilbake. Det ble lagt ut bark, ryddet i kantsonen og satt inn ny lysarmatur. Imidlertid er det vanskelig å vedlikeholde 3 km traseen, fordi runden er så kupert og lett for å skades i vårløsningen Lysarmaturen er fjernet og i praksis er denne ute av drift.

Idrettslaget har foreslått å flytte lysløypa til området rundt hoppanlegget og skytteranlegget, slik at vinteranleggene kan samles på et område. Det vil sannsynligvis styrke eventuelle søknader om spillemidler i fremtiden. For øvrig kjøres det løypescooter, både lokalt i bygda på jorder og småveier mv. Ved snørike vintere er bilveien på Vestby oppkjørt, Venemorunden og Sundvannet. Sistnevnte kopler seg på løypenettet i Setskog.

6.1.6 Turstier

Det holdes oppe 4-5 turstier som er blåmerket. Det gjelder Bøseterveien, Stemningen, Venemorunden, Hølvassveien og Ringsby/Utroarunden. Bruken noteres i en bok og det deles ut premier til de ivrigste brukerne. Det er et ønske om å sette opp informasjonstavler med litt historikk om stedene og kartreferanse.

6.1.7 Sykkelstier

Det er generelt gode betingelser for bruk av sykkel i Rømskog. "Rømsjøen rundt" er ofte anvendt som et mål for denne aktiviteten. Det er opparbeidet sykkel og gangsti fra Steinbyfeltet over Skoletoppen og ned til avkjørselen til Normeka..

6.1.8 Badeplasser

Det er primært to badeplasser. Det er Kirkesand og Sandviksand. Her legges det ut flytebrygge med hoppe- og stupemuligheter hver sommersesong.

6.1.9 Gymnastikksal

I kommunens kulturhus er det gymnastikksal. Den er flittig i bruk både for skoleelever og på kveldstid. I tilknytning til salen er det et trimrom med ulik apparatur. For å bruke trimrommet må det være tegnet medlemskap i Idrettslaget.

6.1.10 Dagsturhytter.

Haukenestårnet er restaurert med hjelp av spillemidler. Kommunehytta i Grøvika trenger renovering, det ble bevilget midler til dette i kommunestyremøte desember 2012. Kommunehytta utløste ikke spillemidler.

7 BEHOV – innspill etter første runde:

7.1 Idrettsanlegg

Fra Rømskog Idrettslag.

Utvidelse/ rehabilitering av fotballbanen til internasjonale mål.

Rehabilitering/ ny trase av lysløypa.

Modernisering av hoppbakken Lykkjemyra

7.2 Skytebane

Fra Nordre Rømskog JFF:

Innendørs miniatyrskytebane, 15 m (eventuelt 10m med luft), og skytesimulator med hagle.

7.3 Skateboardanlegg.

Det eksisterende anlegget står bortgjemt ved fritidsklubben. Det må renoveres og vurderes flyttet til et annet sted.

Innspill fra Unni Degnes /barnetalsperson i Rømskog Kommune.

En skateboardpark på egnet sted. Kostnad (ref. Marker Kommune) 350.000,-

7.4 Skolen

Elevrådet ved skolen har kommet med et skriftlig forslag:

- Opprusting av grusbanen med utendørs høydehoppstativ/tjukkas, 60 meterbane, kastebur, nye mål og forbedret lengdegrop.

- Utendørs bordtennisbord

- utendørs klokker på sør- og vestveggen

7.5 Kulturbygg

7.5.1 Kurøen Bygdetun.

Låvens tak og grunnmur må renoveres, det lekker fra taket og grunnmuren har seget. Videre bør hovedhuset få et nytt strøk maling. Den gamle tømmerbygningen bør settes opp som planlagt noen år tilbake. Ligger i dag i sine deler hos en snekker.

Et ønske er å legge opp til mer strøm, et behov ved større arrangementer.

En ute-scene bør bygges.

Låvens større rom ombygges/ forbedres for å kunne ha en permanent utstilling av redskaper og lignende.

7.5.2 Fritidsklubbens hus.

Huset er i dårlig stand, og det bør vurderes rivning. I sistnevnte tilfelle må fritidsklubben og pistolklubben finne nye lokaler.

7.5.3 Trosterud skolemuseum.

Hvis vi skal holde museet åpnet for besøkende trengs det oppgradering av : tilgang til vann, rengjøring, oppgradering av utedo og mer tilgjengelig historisk informasjon i form av foto og tekster. Skolemuseet egner seg godt til utendørs-aktiviteter og samlinger, stimulerer til flerbruk.

7.5.4 Bibliotek.

Viktig å prioritere 3 dagers åpningstid. Samt investere i oppgradering av bibliotekets tjenester på nettet og og selvbetjeningstjenester. Lokaltene egner seg som flerbruksrom og kan med fordel benyttes av forskjellige grupper, samt kulturelle prosjekter. En kan vurdere å legge en ungdoms- og kulturkafe til biblioteket, i samarbeid med lag- og foreninger.

7.5.5 Kulturhuset.

Veggene her egner seg godt til utstillinger. Faste installasjoner bør kjøpes inn slik at en lett kan henge opp og ta ned utstillingsobjekter. Kommunens kunstnere bør inviteres inn som brukere.

7.6 Friluftslivsanlegg / Nærmiljøanlegg

7.6.1 Ball-binger.

Det ble bevilget penger til Ballbinge på Haukenesfeltet i kommunestyret desember 2012. Sak:

Spillemiddelsøknad blir utarbeidet høsten 2013.

Videre er det et ønske fra Idrettslaget om bygging av ball bing på vestsiden av Rømskog.

7.6.2 Kommunehytta - Grøvika

Totalt kostnadsoverslag kr 190 500

Kommunehytta kvalifiserer ikke til spillemidler. Det ble bevilget penger til renovering i kommunestyret desember 2012. Sak:

7.6.3 Tur- og kulturstier

Gjennom flere år har det vært et ønske og planer om å anlegge en sti langs Tukku-elva, da denne ligger i et spennende natur og kulturområde. En egen forening/et eget lag vil bli dannet for å gjøre en del dugnads-abeide langs stien, og eventuelt senere søke om økonomisk støtte. Møter har funnet sted med grunneierne, og her er det fremdeles noe som må avklares. Kommunens deltagelse bør gjelde tilrettelegging for merking av kulturminner og naturopplysninger i undervisningsøyemed, tilrettelegge deler av stien for rullestolbrukere og vedlikehold av denne. På nåværende tidspunkt vanskelig å anslå kostnader. Initiativtaker: Helene Jovall Dahl

7.6.4 Oppfrisking av gamle bosteder

Restaurering av Lukas-hytta. Privat initiativ fra Helene Jovall Dahl og Lasse Christensen. En egen forening/lag står som initiativtakere og det er på nåværende tidspunkt ikke diskutert kommunens rolle i dette prosjekter.

7.6.5 Flyktingeruta.

Opparbeidelse/merking av flyktingeruten gjennom Rømskog mot Sverige.

7.6.6 Båtsport / sjøvett

Innspill fra Irja helen Norheim.

Tiltak for å bedre sikkerheten på sjøene Kommunen:

Informere om gjeldende regler for hastighet, henge informasjon opp ved utslippsplassen og andre relevante steder/hjemmeside/Røsmjingen.

8 HANDLINGSPROGRAM

8.1 Handlingsprogram 2014 – 2017

Handlingsprogram 2014-2017. Nærmiljøanlegg/Friluftsanlegg

Tiltak	Ansvarlige	Kostnader i 1.000 kr.	Anleggsstart-Finansiering (1000 kr.)								
			Totalt			2014			15	16	17
			K	SP	PR	K	SP	PR			
2012/2013											
Kommune Hytta Grøvika	Rømskog Kommune Bevilget 2012 KS		190								
Ballbinge Haukenes	Rømskog kommune Bevilget 2012 KS	440	220	220							
2014-2017											
Skateboard park	Kommunen	350.000	X	?				X			
Kultursti Tukku-elva	Privat							X			
Ballbinge Rømskog V	RIL								X		
Miniatyrskytte bane/innendør	NRJFF							X			
Flyktingeruta	RIL							X			
Rehabilitering /ny lysløype trase	RIL							X			
Lukas-hytta	Privat							X			

Handlingsprogram 2014-2017. Kulturbygg- og idrettsanlegg

Tiltak	Ansvarlige	Kostnader i 1.000 kr.	Anleggsstart-Finansiering (1000 kr.)								
			Totalt			2014			2015	2016	2017
			K	SP	PR	K	SP	PR			
Kurøen Bygdetun	Kommunen					X			X	X	X
Fritidsklubb	Kommunen					X					
Bibliotek	Kommunen					X					
Trosterud	Kommunen								X		
Skolen	Kommunen										
Utvidelse av Fotball-banen	RIL		X	?		X					
Modernisering av	RIL		X	?		X					

hoppbakken											
Lykkjemyra											

8.2 Handlingsprogram 2014 – 2025

Det er å regne med at de prosjekter som her er beskrevet mellom 2014- 2017 vil strekke seg inn i tidsrommet mot 2025.

8.3 DRIFT- OG VEDLIKEHOLD

Mange av de eksisterende og planlagte anlegg må inn i kommunens drift- og vedlikeholdsbudsjett. På nåværende tidspunkt er det ikke klart hvilke beløp det dreier seg om.